

MOTO:

„O cameră fără cărți este ca un corp fără suflet.”

(Cicero)

„Oamenii se împart în două categorii: unii caută și nu găsesc, alții găsesc și nu sunt mulțumiți.”

(Mihai Eminescu)

„Nu spune puțin în vorbe multe, ci mult în vorbe puține.”

(Pitagora)

Realizator:

Melania Suciu, bibliotecar-metodist

Biblioteca Județeană Mureș

Melania Suciu

Web design:

Alexandru Tcaciuc, informatician

Alexandru Tcaciuc

Au colaborat la realizarea acestui număr:

Angela Macarie - Biblioteca Județeană Mureș

Doina Vanca - Biblioteca Județeană Mureș

Dr. Florin Bengean - Biblioteca Municipală „Petru Maior” Reghin

Lucia Țarălungă - Biblioteca Municipală „Zaharia Boiu” Sighișoara

Adela Cazacu - Biblioteca Orășenească Luduș

Dinuca Burian - Biblioteca Orășenească „Liviu Rusu” Sărmașu

Anca Ciotloș - Biblioteca Comunală Albești

CUPRINS

Cuvântul metodistului	3
Să ne cunoaștem personalitățile	6
Constantin Silvestri	6
Liviu Rusu	21
Petru Maior	22
Romulus Guga	29
... de la lume adunate și-napoi la lume date!	33
Biblioteca Orășenească Luduș	33
Biblioteca Municipală „Zaharia Boiu” Sighișoara	35
Biblioteca Comunală Albești	39
Biblioteci celebre	45

Cuvântul metodistului

Cuvântul metodistului

dr. ing. Melania Suciu
Biblioteca Județeană Mureș

Ne aflăm în fața celui de-al cincilea număr al revistei și, totodată, la cinci ani de activitate metodică în această formulă. Este, așadar, un moment de bilanț!

Am încercat în această perioadă, și îmi permit să apreciez că am și reușit, să schimb în bine activitatea acestui compartiment. Semnalele din partea colegilor din bibliotecile (publice și școlare) din județ sunt favorabile, îmbucurătoare și în același timp obligă.

Am avut discuții cu colegii metodiști din țară pentru a-mi face o idee despre modul în care ar trebui să se desfășoare activitatea acestui compartiment. Neexistând norme metodologice, regulamente, cursuri de pregătire profesională pe această linie, am constatat că în bibliotecile județene unde existau metodiști angajați, activitatea se desfășoară în funcție de dorința, disponibilitatea, sprijinul primit din partea conducerii, și entuziasmul și energia bibliotecarului-metodist. Singurul mod de informare a constat în discuții cu diverși colegi din țară, la diferite întâlniri, vizite la alte biblioteci, conferințe ANBPR.

În ce mă privește, am avut aceleași probleme. Am venit în contact cu bibliotecile și bibliotecarii din județ în calitate de coordonator Biblionet pe județul Mureș, după care am fost numită și metodist.

Primul lucru pe care l-am făcut a fost o bază de date cu toate localitățile, apoi am completat cu date despre primării și bibliotecari și am luat contact cu aceștia, în localitățile în care funcționa o bibliotecă publică, indiferent de fracțiunea de normă cu care era încărcat bibliotecarul sau persoana care avea aceste atribuții. Am distribuit un chestionar pentru a culege date despre pregătirea și norma bibliotecarilor, dotarea bibliotecilor, condițiile de lectură, starea fondului de carte etc. Am început „un tur de forță” pentru a vizita toate bibliotecile publice - obiectiv îndeplinit 95%.

Apoi am gândit o strategie de desfășurare și dezvoltare a activității metodice, prin care, pe lângă colocviul profesional anual, desfășurat de regulă cu ocazia zilelor bibliotecii „Philobiblon mureșean” (în luna noiembrie), încă șase întâlniri metodice zonale. În primul an - 2014 - în care ne-am întâlnit în teritoriu au avut loc discuții privind condițiile de muncă și de desfășurare a activităților culturale și de lectură, nevoile profesionale și materiale ale bibliotecarilor, colaborarea cu autoritățile etc.

Astfel am căzut împreună de acord să începem o serie de cursuri, fiind o acută nevoie de pregătire profesională continuă de specialitate. În acest sens am parcurs deja cursul „Gestiunea de bibliotecă” (2015), am început anul acesta și vom finaliza la întâlnirile din anul viitor cursul „Prelucrarea documentelor de bibliotecă”, urmând apoi un curs de statistică de bibliotecă și lucru cu tabele de calcul în Excel.

În același timp înțelegem să acordăm sprijin și ajutor colegilor în desfășurarea activităților lor. De asemenea, dăm curs invitațiilor la diverse activități organizate de biblioteci, precum și noi, la rândul nostru, invităm colegii la activități sau proiecte în calitate de participanți sau parteneri.

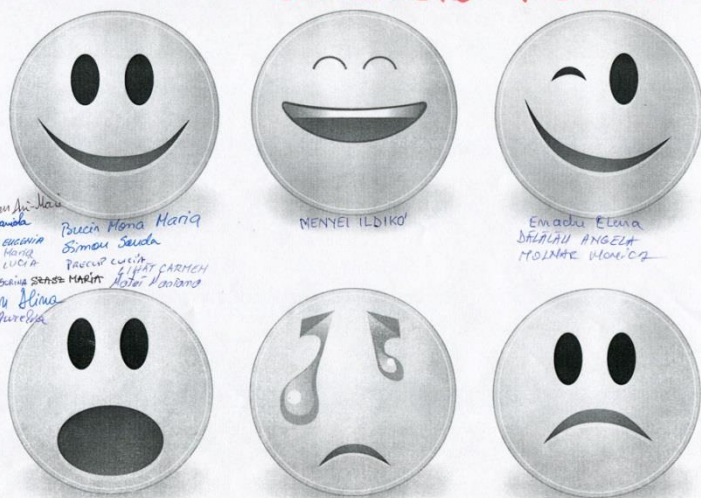
Mă bucur să constat că s-a deschis, îmbunătățit și dezvoltat colaborarea dintre Biblioteca Județeană Mureș și bibliotecile publice din județ în ambele sensuri, precum și colaborarea bibliotecarilor din județ între ei. Este de menționat de asemenea că la cursurile organizate de compartimentul metodic participă bibliotecari de la o serie de școli din Reghin și Sighișoara, aceștia neavând pe linia lor nici un fel de pregătire profesională sau îndrumare metodică.

Chiar dacă procentul localităților în care există biblioteci active a scăzut ușor, iar numărul bibliotecilor în care chiar se întâmplă lucruri este și mai mic, totuși ceea ce avem începe să-și schimbe aspectul, serviciile, concepția, mentalitatea și să devină ceva tot mai important și căutat în comunitate.

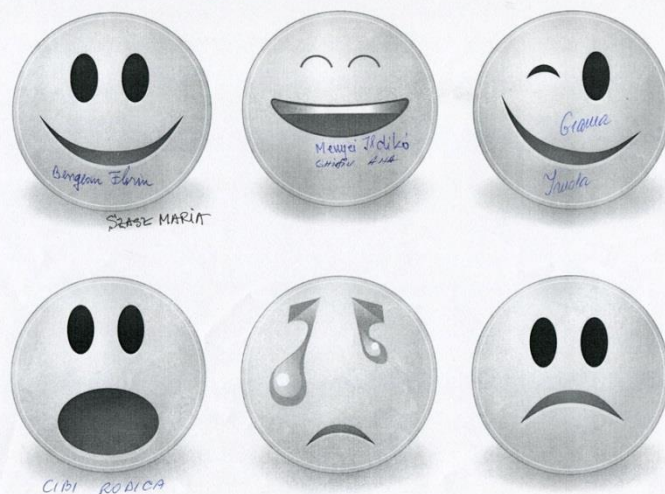
Este foarte adevărat că **„omul sfințește locul”**.

Și cu starea de spirit stăm excelent la întâlnirile metodice zonale!

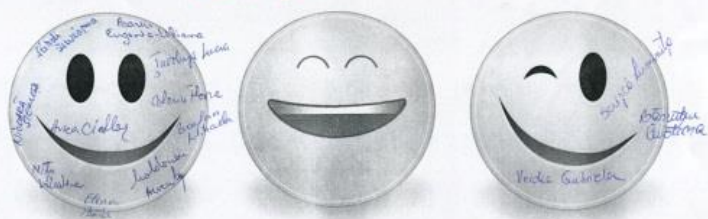
02.03.2016 REGHIN

DEBA - 07.04.2016

SIGHIȘOARA - 10.05.2016

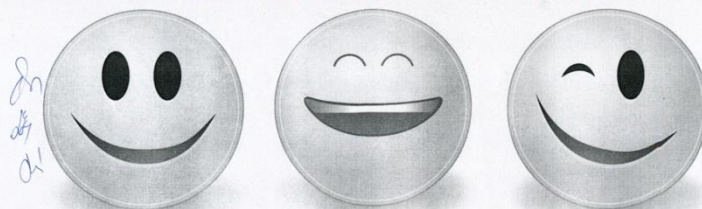
TG.-MUREȘ - 29.06.2016

LUDUȘ - 21.09.2016

TG.-MUREȘ - 02.11.2016

să ne cunoaștem personalitățile

Constantin Silvestri

Angela Macarie
Biblioteca Județeană Mureș (secția de artă)

Omul artist se ridică printre vicisitudini, uneori luptând împotriva unor curenți și tumulturi care i se iscă prin valurile vieții. Atunci el încearcă să se ridice prin raza gândului și a unei simțiri înnobilate prin formele spirituale în care au răzbătut meandrele ființei lui, cu scopul de a renaște mereu prin el pentru toți, dăruind și dăruindu-se semenilor, mai întâi, apoi, survolând eternitatea va ajunge să vegheze peste timp, dăruindu-se eternității. Așa este viața unui artist, ea se multiplică în forme de gând, de sunet, de culoare, în vers sau forme de portativ răsărite întru strălucirea adevărului și al frumosului întâlnit în viață și în oameni. Și atunci când se sfârșește totul, întregile sfere vibrează celebrându-l, iluminând și metamorfozând înapoi spre oameni tot ceea ce a primit de la ei bun și frumos.

Constantin Silvestri este o personalitate de anvergură națională și internațională. Născut la București la 31 mai 1913, el a cuprins o paletă atât de largă, de la cea de compozitor, la cea de pianist și de dirijor, faima lui ajungând dincolo de granițe, fiind cunoscut atât pe plan național cât și internațional. Încă de la vârsta de 19 ani avea să declare că scopul său principal era acela de a ajunge la bagheta de dirijor, lucru întâmplat atât în țară cât și peste hotare, care i-a și adus o mare satisfacție, dar și o reputație incontestabilă. Ca și compozitor, George Enescu îi mărturisea lui Theodor Bălan, că el nu este un compozitor regional ci unul universal.

La 27 de ani dirija Orchestra Filarmonicii din București cu lucrarea proprie. În anul 1945 devine dirijor principal al Filarmonicii din București. În anul 1961 este numit, în Anglia, în localitatea Bournemouth, unde emigrează, dirijor principal al Orchestrei Simfonice Bournemouth, iar ultimul concert îl susține în anul 1968.

Istoria muzicii îi stabilește locul în cadrul mișcării avangardismului muzical românesc, caracterizat prin folosirea ca principală temă de inspirație, folclorul românesc. Coordonatele spațiului componistic european sunt trasate de personalitățile unor compozitori, care au avut o rol primordial în fixarea temelor și trasarea liniilor

componistice principale. Printre aceștia se numără: Igor Stravinski, Bela Bartok și George Enescu.

Muzica românească își va consolida identitatea proprie și va fi cea care va trasa ea însăși, coordonatele esențiale cu elementele sale specifice de limbaj muzical ce se vor realiza într-un mod eminent original din punct de vedere tehnic și va fixa principalele direcții stilistice.

Arta componistică a lui Constantin Silvestri se pliază și totodată trasează, la rândul său, coordonate originale, autentice, înglobând cu ingeniozitate motive și teme, contribuind la dezvoltarea artei componistice autohtone din prima jumătate a tumultosului secol al XX-lea. Într-o epocă în care se vroia o redescoperire a valorilor naționale, o afirmare a națiunilor, lucrul acesta avea să fie reflectat și în conștiința muzicienilor. Continuând oarecum tematica romantică, căci și epoca romantică marșase pe redescoperirea valorilor ascunse în comoara inestimabilă a folclorului național, Silvestri va da dovada ingeniozității sale și va asimila romantismul târziu german și liniile sale de evoluție vor fi influențate de componistica modernă rusă, de neoclasicismul lui Igor Stravinski și folclorismul neaoș al lui Bela Bartok.¹

Cine era compozitorul și muzicianul Constantin Silvestri și cum a decurs viața lui? Voi încerca să spicuiesc câte ceva din tainele acestei personalități.

Fiind coleg cu Theodor Bălan acesta avea să își amintească cum își făcuse Constantin Silvestri autobiografia, atunci când profesorul George Breazul, pe care îl avea profesor la Conservatorul din București, a cerut-o, autobiografie ce mai era păstrată în fondul de documente rămase de la reputatul profesor și care se păstrasera în arhiva de la Uniunea Compozitorilor, cu numărul de manuscris documentar 1025:

„M-am născut în anul 1913 în București. Tatăl meu, înzestrat în tinerețe cu o frumoasă voce de tenor, a fost mult apreciat de public. Pe lângă acestea, profesorul Josif Pruner fiindu-mi unchi, am avut ocazia să aud din fragedă copilărie destul de multă muzică. Începutul l-am făcut cântând după ureche vestita arie din *Rigoletto*, *La dona e mobile*, la pian, apoi au urmat mici improvizații. La cinci ani am primit primele noțiuni din partea Euterpei. Profesoara nu excela în erudiție și nici elevul nu era prea silitor. În fine, peste cinci ani, plecând la Tg.-Mureș, m-am înscris la Conservatorul de acolo. Rezultatul a fost desul de frumos, plasându-mă printre elevii frunțași ai conservatorului. Tot atunci am fost inițiat în teorie de domnul Maximilian Costin, în armonie cu profesorul organist Zissman, iar în compoziție de Compozitorul Zeno Vancea. Din nenorocire, viața de provincie este prea puțin prielnică unor reale progrese. În anul 1929 am revenit în capitală. Fiind tocmai în ultima clasă de liceu, am fost nevoit să renunț la studiile muzicale. Acum doi ani m-am reînscris la Conservatorul din București, la clasa de pian a doamnei Florica Musicescu. (Din această mențiune rezultă că autobiografia fusese scrisă în anul 1933). Pentru moment, urmez cursurile necesare compoziției și dirijatului (care mi-e scopul principal),

1 Doru Popovici - *Muzica românească contemporană*, București, Editura Albatros, 1970, p. 58-59.

completându-le cu cele ale secției pedagogice. Astfel, domnul profesor Cuclin la compoziție, maestru Jora la contrapunct și fugă, domnul Brăiloiu la folclor. Scopul final, cum am mai scris este bagheta și compoziția, care mi-a adus până acum succese destul de frumoase. Paralel cu muzica, urmez dreptul. Silvestri Constantin.”²

Recapitulând puțin, din cel scrise mai sus, Constantin Silvestri s-a născut în anul 1913, la 31 mai în București. Părinții săi erau amatori de muzică și o practicau, în cadrul unei societăți muzicale numite Liedertafel, unde s-au și cunoscut de altfel. Tatăl său, Alois Silvestri, era austriac, dar de origine italiană, se născuse la București, însă familia sa era originară din Piave, în Nordul Veneției și familia sa era pasionată de arta sunetelor, pasiune ce avea să o transmită pe mai departe și fiului său. Aceștia trăiseră o perioadă în Austria, iar tatăl lui Costi, Alois, se născuse acolo, aceasta e explicația faptului că aveau cetățenie austriacă. Bunicul lui Costi, însuși, era un cântăreț cu voce de bariton și lucra cu o echipă specializată pe stucatură. Avea cetățenie austriacă, Alois se naște în Austria, dar familia se mută la București unde acesta își face școala primară, muncește și trăiește la București.³

Alois se îndeletnicea mai întâi cu retușări de fotografii într-un atelier de fotografii din Piața Victoriei, vizavi chiar de Teatrul Național, toată lumea spunându-i că are un ochi de artist, dar mai apoi a renunțat la această îndeletnicire dorindu-și altceva, și-a cumpărat un restaurant în plin centru, care se numea *Vârful cu Dor*.

Mama sa, Ana, născută Havricek, provenea dintr-o familie ce își avea rădăcinile în Cehia, Boemia, căci aceștia au părăsit Boemia cuprinși de vâltoarea evenimentelor de la 1848, din cauza persecuțiilor politice au ajuns chiar să locuiască la Miercurea - Ciuc, pentru ca mai apoi să se mute la București.⁴ Ana, născându-se și copilărinte la București, a primit o educație aleasă. Manifestând reale aptitudini artistice în domeniul artelor plastice folosite pentru decorarea casei, pasiune căpătată în timp ce frecventase cursurile unei școli de menaj de la Dresda, unde a luat parte la cursuri de artă culinară, metaloplastie și pirogravură.

Una dintre surorile mamei sale, Ștefania, se va căsători cu Josif Prunner un mare profesor de contrabas, care, venit din Austria, va pune bazele școlii românești de contrabas în învățământul nostru superior.

Aceste amănunte vor avea semnificația lor, nefiind chiar lipsite de importanță din moment ce chiar și Constantin Silvestri le menționează în autobiografia sa.

Părinții frecventau o reuniune muzicală, *Liedertafel*, această societate muzicală reunind tinerii cu scopul de a-și desăvârși talentele și de asculta muzică de calitate, clasică. Acolo s-au cunoscut și s-au căsătorit.

Primul Război Mondial are pentru această familie, ca și pentru toate familiile implicate direct, o semnificație dramatică: Alois va fi chemat la oaste, dar, fiind

2 Theodor Bălan - *Prietenii mei muzicieni*, București, Editura Muzicală, 1976, p. 124-125.

3 Eugen Pricope - *Constantin Silvestri. Între strălucire și ... cîntece de pustiu*, București, Editura Muzicală 1973, p. 28.

4 Lavinia, Coman - *Constantin Silvestri*, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2014, p. 9.

cetățean austriac va fi înrolat pentru Austria, (posibil că și acest amănunt deloc semnificativ va conta apoi când va fi instaurat regimul politic comunist în România), iar la revenirea lui în București va fi arestat și închis într-un lagăr timp de doi ani.

A urmat o perioadă nesigură, de rătăcire pentru omul răvășit de întâmplările războiului, fiind atras de viața boemă a Bucureștiului, neglijându-și familia și pe sine, soții vor decide ca să se despartă. Constantin avea cinci ani, iar mama sa se va recăsători cu George Cariadi, funcționar public, și care va fi numit în funcția de prefect în orașul din Ardeal, la Târgu-Mureș, oraș care avea să îi rămână mereu în amintire și totodată să îi sporească imaginația creatoare, acest oraș care oarecum, l-a adoptat, devenind o personalitate mureșeană a căror ani importanți din perioada copilăriei, aveau să îl formeze.

Tatăl său vitreg era un bărbat care nu avea prea mare deschidere pentru muzică, dar nici nu l-a oprit în urmarea vocației și pasiunii sale, ba chiar a contribuit la a-i cultiva și alte pasiuni: pentru sport, pentru frumusețile naturii și pentru filatelie. Colecția lui va ajunge la un moment dat să numere peste 15.000 de timbre.

În orașul nostru va fi înscris la Școala Primară „Principele Carol”, iar certificatul pe care l-a primit la încheierea clasei a IV-a primăria avea să ateste faptul că a trecut-o cu brio și că avea la toate disciplinele numai „foarte bine”.

Va urma mai apoi cursurile Liceului de băieți „Al. Papiu-Ilarian” pe care l-a absolvit cu rezultate foarte bune, iar aparițiile sale solistice la serbările ce aveau loc în cadrul festiv cu ocazia diverselor evenimente, la serbările liceului, ca interpret la pian l-au făcut ca să își câștige faima printre elevi și profesori.

Theodor Bălan, care l-a cunoscut la acest liceu, rememora: „Nu mi-a fost greu să arunc o punte peste timp și să-mi reamintesc întâlnirile noastre de la Târgu-Mureș. Eram colegi și nu numai la conservator, dar și la Liceul „Papiu-Ilarian” din localitate. Costi era cu un an mai mic decât mine. Născut la București, fusese dat la școală la „nemți” la Sf. Iosif. Mama vorbea curent limba germană, era originară din Boemia, iar tatăl Alois, austriac de origine italian, fusese născut la Piave. Un om de o aparentă vitalitate și robustețe, dar în realitate nu prea sănătos. Venise la București în căutarea unei vieți mai bune. Era foarte întreprinzător. Mai târziu mama se căsătorise cu George Cariadi, funcționar de carieră ce fusese transferat într-o funcție administrativă la Tg. Mureș prin anul 1923. Acolo l-am cunoscut pe Costi, și m-am mirat că nu poartă numele tatălui său. La liceu ne vedeam mereu în recreații. Amândoi făceam parte din elevii ce cântau la producțiile școlii.”⁵

Pentru Constantin Silvestri faptul că în familie se vorbea curent limba germană a reprezentat un mare avantaj deoarece la conservator mulți profesori dădeau explicații elevilor în limba germană, iar acest fapt prezenta un avantaj: „Costi, care făcuse clasele primare la școala germană, vorbea curent limba. Îi venea mai greu la lucrările scrise de la liceu, căci anii de ucenicie scrisese cu litere gotice”⁶.

5 Theodor Bălan - op. cit. p.127.

6 Idem - p. 127.

Urmărind curgerea anilor petrecuți în târgușorul de provincie la Școala de muzică notele erau „lăudabile”, așa erau acordate calificativele pe atunci. „Verificările și examenele se țineau lanț. În clasa a III-a, de exemplu, dădea în decembrie (1923) la cursul de pian, examenul de emulație, fiind declarat Întâiul. În aprilie (1924) al doilea examen de emulație”⁷ care era susținut în Sala Mare a Palatului Culturii.

Theodor Bălan rememorează: „În clasa profesorului Lászlo grupase conducerea școlii pe cei câțiva elevi ce erau meniți să-i cânte maestrului Enescu prin 1925, când a dat un concert la Târgu-Mureș. Venise însoțit de Nicolae Caravia, acompaniatorul său obișnuit. În afară de elevii mai înaintați, Demetriad și Drîmba, fuseserăm aleși și noi doi, Silvestri cu mine...Costi a cântat o mazurcă și un vals de Chopin, cu o finețe paradoxală pentru interpretarea unui copil de 12 ani. Eu m-am prezentat cu o sonată de Haydn în re major, Enescu ne-a felicitat pe toți, dar Silvestri l-a interesat mai mult decât ceilalți. Maestrul nu a uitat niciodată această primă cunoștință...”⁸

La sfârșitul anului școlar avea să fie declarat, de către Direcțiunea Conservatorului municipal din Tg. Mureș ca fiind cel mai bun: „... după cum dovedește certificatul nr. 801 (din 1927) se introduse și Armonia, la care Silvestri era distins, ca și la pian, cu eminent (în timp ce purtarea rămânea lăudabilă. Certificatul nr. 193 din anul 1928 încredințează că elevul Silvestri Constantin, în urma examenului de clasa VII, trecut la 16 iunie 1928, a absolvit cu eminent cursul superior de pian. Semna directorul (și profesorul de vioară) Maximilian Costin, patru membri ai comisiei și profesorul Zsizsmann Rezoó Rudolf, de pian, cor, armonie, compoziție.”⁹

Pentru unii azi ar părea imposibil și incredibil cum un tânăr de numai cincisprezece ani să devină absolvent al unui curs superior, al unui conservator. Dar acest conservator municipal, care funcționa în orașul Tg.-Mureș, oraș de provincie, cum îl numai chiar și Constantin Silvestri, spre deosebire de academiile de stat sau institutele municipale, puteau ca să primească elevi de orice vârstă, iar uneori aici își începeau studiile și unii care nu erau încă inițiați în ale muzicii, singura proba fiind cea a talentului de care trebuiau să dea dovadă.

Deși orașel de provincie, viața în Tg-Mureș era destul de incitantă. Orașul îi părea lui Constantin o bijuterie, iar casele de aici îl încântau de-a dreptul: „Mai ales în timpul cât a fost gospodărit de ingeniosul și întreprinzătorul primar Bernady, târgușorul (altădată cu case scunde, printre care se remarcă numai un castel datând din veacul al XVII și o biserică rămasă ca podoabă a barocului transilvănean), a progresat repede și din toate punctele de vedere, devenind un cadru de cultură”.¹⁰

La Târgu-Mureș, în vremea aceea s-a amenajat principala piață a orașului, s-au construit străzi noi și frumoase și s-a amenajat impozantul edificiu al culturii și al artelor, Palatul Culturii, unde din luna ianuarie, data de 6 a anul 1907, data inaugurării,

7 Eugen Pricope - op. cit. p.40

8 Theodor Bălan - op. cit. p. 129

9 Eugen Pricope - op. cit. p.40

10 Idem - p.40

avea să ființeze pentru prima dată un Conservator municipal. Pentru ca acest conservator să capete și prestigiu, au fost aduși, de asemenea, și profesori pe măsură care erau temeinic pregătiți și atent selecționați.

Din anul 1922, Școala de Muzică din Târgu-Mureș va fi ridicată la rangul de instituție superioară de învățământ, purtând titulatura de *Conservator Municipal* (în unele lucrări sau mențiuni însă am mai întâlnit și expresia de *Conservator Orășenesc*).

În 1925, după moartea lui Albert Metz, conducerea *Conservatorului Municipal* va fi preluată de Maximilian Costin, violonist cu studii la Paris și Berlin, profesor la Conservatorul din București, director al Conservatorului din Timișoara. Corpul profesoral al Conservatorului va fi completat acum cu profesori remarcabili precum Zeno Vancea, Elsa Goering, Ioan Petrescu, George Ionescu, Olga Vancea-Costin etc. Printre cei care au studiat muzica la Târgu-Mureș se numără, pe lângă Constantin Silvestri și alte nume care vor deveni celebre, Aca de Barbu, Alexandru Demetriad, Maria Samson, muzicieni de renume național și chiar internațional. Dintre aceștia menționăm: László Árpád, un elev al lui Liszt; pianista Henszelman Sarlota-Erkel, nepoată a fondatorului operei maghiare; Tonhazy, profesor de violoncel, concertist și cvartetist, ca și profesorul de vioară și dirijorul Hajak (cvartetul Hajak - Kozma, violoncelist, era considerat cvartetul Conservatorului); Metz Albert, fost bracist la Opera din Budapesta, conducea o orchestră simfonică de amatori, (cea pe care o va dirija după 1930, până târziu, prin 1947, și Zeno Vancea), Maria Bianca era profesoară de canto. În municipiul Tg. Mureș, orașul nostru, a existat mereu o efervescență muzicală, contribuind la realizarea culturii artistice complete a mureșenilor de pe aceste meleaguri.

În 1925, după moartea lui Albert Metz, conducerea Conservatorului Municipal va fi preluată de Maximilian Costin, violonist cu studii la Paris și Berlin, profesor la Conservatorul din București, director al Conservatorului din Timișoara. Corpul profesoral al Conservatorului va fi completat acum cu profesori remarcabili precum Zeno Vancea, Elsa Goering, Ioan Petrescu, George Ionescu, Olga Vancea - Costin etc. Printre cei care au studiat muzica la Târgu-Mureș se numără, pe lângă Constantin Silvestri, și alte nume care vor deveni celebre, Aca de Barbu, Alexandru Demetriad, Maria Samson, muzicieni de renume național și chiar internațional.

Orașul nostru, se va bucura mereu de evoluția scenică a multor nume de prim rang și cu greutate pentru muzica națională și chiar și internațională căci aici au răsunat concertele susținute în anul 1914 Pablo Casals, Jan Kubelik, Bartók Béla și George Enescu, iar în perioada interbelică aceste concerte simfonice au devenit o constantă și au luat o mare amploare având totodată un repertoriu demn de orice filarmonică mare care se respectă.¹¹

„Înțelegerea și prețuirea muzicii de către târgumureșeni avea s-o demonstreze gestul de neuitat al publicului care la apariția lui Enescu pe scena Palatului Culturii, într-un concert unde a fost acompaniat la pian de către Árpád László, discipolul lui

11 George Sbârcea - *Orașele muzicii*. Ultima serie. București, Editura Muzicală, 1976, p 165-168

Franz Liszt și Antonin Dvorak, s-a ridicat spontan în picioare, salutând în acest fel pe mesagerii artei. Gestul rezuma o atitudine întreagă față de puterea de incantație, de vrajă, de nobilă înfrățire a tuturor exercitată de muzică.”¹²

Relația strânsă pe care George Enescu a avut-o cu orașul Târgu-Mureș este dovada unei vieți muzicale foarte active și dinamice. În perioada interbelică a concertat de șapte ori pentru publicul de aici. Avea o afinitate specială pentru Conservatorul târgumureșean, afirmând că: „în țară este unic în felul său”. În 1939 primește distincția de cetățean de onoare al orașului și se va institui un concurs anual de interpretare care îi poartă numele, pentru absolvenții Conservatorului.

După cel de-al Doilea Război Mondial, cu ocazia reformei învățământului din 1948, tradiția și învățământul muzical târgumureșean se vor reorganiza. În 1949, Conservatorul își încetează existența, locul său fiind luat de secția de muzică a Liceului de Arte. Primul director al acestuia a fost Géza Kózma, compozitor și violoncelist.

Abia în anul 1945, Zeno Vancea a fost rechemat, în calitatea sa de spirit îndrumător, să se ocupe de reorganizarea vieții muzicale din oraș, căci prima sa acțiune a fost aceea de a reorganiza orchestra filarmonicii din oraș, iar concertul inaugural susținut în toamna anului 1947 a însemnat un real succes pentru arta și cultura acestui oraș, pentru viața muzicală ce de acum avea ca să capete o nouă turnură.¹³

Cadrelor didactice de la Conservatorul din Tg.-Mureș se mai puteau lăuda că fac din școala lor o foarte bună gazdă a muzicii și a muzicienilor. Enescu se considera ca acasă acolo. Rămânea la discuții lungi, colegiale, în palatul (terminat în 1913) care adăpostea și o admirabilă orgă, cânta la ea pentru prieteni și cunoștințe; se simțea bine și la mesele de la Restaurantul Transilvania, unde era onorat după memorabilele sale recitaluri sau lecții delicat improvizate, fără să riște vreo știrbire a prestigiului vreunui domn profesor”.¹⁴

Ceea ce a ținut mereu aproape acest corp profesoral al acestui conservator a fost, așa cum remarcă profesorul Maximilian Costin, solidaritatea în muncă și ambițiile comune care nu au ținut cont de interesele personale. Au luptat mereu pentru afirmarea elevilor, care indiferent pe unde au fost și unde i-a purtat viața, nu au uitat de școala de aici. „Și se mai lăudau încă cei din oraș cu gustul cetățenilor lui pentru muzică în general, nu numai cea care agrementa timpul petrecut la restaurant, sau cafenea. În unele familii se practica curent muzica de cameră. În fiecare zi a săptămânii puteai asculta în altă casă o lucrare sau fragment de Haydn, Mozart, Grieg, Horodin, Ceaikovski, Dvorak, Dohanany, piese de Liszt, Chopin etc”.¹⁵

12 George Sbârcea, op. cit. - p.166.

13 Carmen Mihăescu - *Vibrații muzicale târgumureșene*, Cluj - Napoca, Editura Risoprint, 2014, p. 30 - 32.

14 Eugen Pricope - op. cit., p. 41.

15 Eugen Pricope - op. cit., p. 41.

„Istoria muzicală a lui Constantin Silvestri la Tg.-Mureș începe cu aprecierile de care se bucura din partea profesorilor, a mediilor artistice, dar și cu iritările pe care el le provoca uneori.”¹⁶

Silvestri dorea să cunoască toate secretele pe care le deținea orga de la Palatul Culturii, așa cum îi recomanda profesorul Zsizsmann, căci considera orga ca fiind organizarea ritmică, matematică a lumii sonore. El se gândea mereu la nemaipomenitele sale concerte pe care le va așterne pe hârtie, mereu cu gândul de a fi un autodidact, căci uneori ceea ce îi spunea profesorul i se părea sec, prea precis, necorespunzând fanteziilor sale.

Pe lângă muzică, la liceul unde învăța, la Al. Papiu-Ilarian îl mai fascinau și orele de chimie și chiar dorea să încerce multe din experimentele pe care profesorul de chimie, Dupont, le indicase elevilor. De aceea părinții priveau cu reticență laboratorul pe care Silvestri și-l amenajase în podul casei, de teamă ca nu cumva frumoasa lor casă, pe care o ocupau în plină piață a orașului să sară în aer, sau chiar mai rău. să ia foc centrul întreg. De aceea au început să încurajeze și petrecerea timpului liber în aer liber, la țărand, unde se dovedise a fi un bun înotător, iar în canalul mare al Mureșului copilul artist practica adesea scufundări, de unde a cules ca probă, un pumn de nisip. Practica și halterele pentru a-și dezvolta forța brațelor și pentru a-și îndrepta ținuta, deoarece orele multe pe care le petrecuse în fața pianului și-au spus cuvântul. Mai căpătase o pasiune la Tg.-Mureș, aceea a pescuitului și îi plăcea să se îndepărteze de oraș, cu undița în mână, pe lângă malul Mureșului, fără să realizeze că se depărta de oraș kilometri întregi, fascinat de frumusețea naturii, în gând cu viitoarele sale muzici ce se vor cere a fi așternute pe hârtie. Era de asemenea foarte bucuros atunci când părinții aveau să îl ducă la Reghin cu trăsura sau la Sovata, de unde s-a întors victorios cu traista plină de păstrăvi. La Sovata, în parc fanfara cânta, iar căpitanul șef de orchestră, văzând cu câtă atenție și plăcere ascultă băiatul muzica a prezis că, musai, va fi un veritabil șef de orchestră militară.

La Tg.-Mureș se mai mergea și la teatru, normal că și asta avea să îi producă o mare satisfacție și chiar va juca la un moment dat la liceu într-o piesă de teatru.

La pian va studia o perioadă cu d-na Olga Costin, sora lui Zeno Vancea. Se va împrieteni și cu Zeno, deși acesta era cu doisprezece ani mai mare decât el.

De la librăria și de la editura muzicală, Revesz, avea să își procure multe din partiturile muzicale de care avea nevoie, începând de la cele clasice și continuând cu cele contemporane, ale compozitorilor mai puțin cunoscuți.

Relația cu tatăl adoptiv a fost excelentă deoarece acesta era un domn înăscut, un adevărat maestru al eleganței, care se purta mereu impecabil, de o politețe și o gentilețe care l-au cucerit pe Constantin. Nu se prea dădea în vând însă după muzica grea, dar când cânta Costi spera că va ajunge să o iubească, la fel de mult cum îl iubea pe el și cum o iubea pe mama acestuia. Și pentru că vroia să își apropie copilul, să se joace cu el, fiind pasionat de filatelie a insuflat această pasiune și copilului. Au început

16 Idem - p. 42.

a colecționa timbre cu tablouri celebre, editate atunci pe timbrele poștale, cu acest prilej copilul avea să învețe să se familiarizeze și cu lucrările de artă plastică, pe care mai apoi, matur fiind chiar le va și achiziționa, având o adevărată pinacotecă. Mama sa avea să îl ducă adesea la expozițiile de pictură ce erau organizate, chiar avea să îi încurajeze și această latură, de a picta. A fost fascinat de lucrările pe care le văzuse la Muzeul de artă din Palatul Culturii, iar la expozițiile nou, organizate se duce cu mare plăcere.¹⁷

Aceasta a fost viața trăită în orașelul care i-a rămas mereu în minte, povestea frumoasă a unei copilării, copilărie trăită pe tărâmurile artei cu multe frumuseți, care vor contribui la dezvoltarea viitorului artist ce va rememora în paginile sale componistice acest farmec al unei copilării frumoase pe care soarta a adus-o a se derula în orașul nostru.

Familia se va muta apoi la București, din anul 1929, prin mutarea serviciului tatălui său din Tg.-Mureș.

„La revenirea de la Tg.-Mureș, Silvestri aducea un Patefon și o discotecă bogată. Trebuia să se țină la zi însă în continuare cu noile apariții: la București posibilitățile erau sporite”.¹⁸

Silvestri își va continua studiile liceale la liceul Sf. Sava. La 21 decembrie 1932 societatea compozitorilor avea să îl primească ca și membru activ, calitate ce avea să fie confirmată după terminarea studiilor efectuate la Academia Regală din București. În perioada ce a urmat, Silvestri va desfășura o bogată activitate concertistică de organizare de concerte și de recitaluri de muzică românească sau în care își interpreta propriile creații.

„Pianistul încercase superioare împliniri de muzician prin compoziție. Însă îl ademenea bagheta dirijorală, fiindcă îi deschidea posibilitatea să extindă seducător, în scara unor tablouri simfonice intens sugestive și plastice, viziunile, fanteziile lui de interpret, de improvizator și de creator de muzică”.¹⁹

La începutul anului 1948 boala de plămâni care debutase pe vremea când trăia la Tg.-Mureș, i se agravează și este nevoit să se interneze într-un sanatoriu de specialitate la Geoagiu - Băi.

Maestru Jora îl ajută în acest episod din viață prin obținerea unei susțineri financiare, deși Constantin Silvestri avea o fire mândră și orgolioasă, date fiind împrejurările a fost nevoit ca să accepte. Cu toate acestea nici aici tânărul ambițios ce „... avea o statură mijlocie, oarecum athletică, de sportiv dar era cam gârbov - povara zilelor, nopților anilor de lucru în fața claviaturii și a hârtiei de note, povară dulce, însă și apăsare amară, măcar psihică, a bolii...”²⁰ nu a renunțat la a lucra, căci el îi trimitea maestrului său ceea ce lucra, cerându-i părerea.

17 Eugen Pricope - op. cit., p. 42-47.

18 Idem, p.173

19 Eugen Pricope - op. cit., - p. 162.

20 Idem - p. 162.

Deceniul 1935-1945 a fost pentru el unul destul de greu, însă a avut prieteni care i-au fost aproape și care l-au susținut, însă pilonul principal de susținere i-a fost maestrul Jora. Anul 1939 i-a adus oarecum, o încununare a eforturilor sale, deoarece avea ca să fie invitat la Festivalul Internațional de Muzică ce se ținea la Viena, pentru care tot Jora îi va compune o caracterizare foarte frumoasă: „....Până acum, Silvestri ne-a spus multe lucruri frumoase pe care nimeni din generația sa nu le-ar fi putut spune, Este un talent cu totul ieșit din comun, atât ca dirijor, cât și ca pianist sau compozitor”.²¹

Pe plan personal a reușit mereu să își atragă numai antipatii, la începutul carierei, deseori reușind, datorită firii sale oarecum distante și orgolioase, să își facă dușmanii printre colegii de breaslă, uneori relațiile chiar deveneau de-a dreptul inflamabile. Cu timpul, însă, după ce avea să mai capete experiență, relațiile sale interumane aveau să se îmbunătățească, iar cei care aveau să se afle sub bagheta sa povestesc faptul că devenise fermecător de-a dreptul, făcea chiar glume muzicale, iar atmosfera de lucru era plăcută. A avut și mulți prieteni care i-au fost mereu aproape și care nu l-au trădat niciodată, ba chiar la nevoie, l-au susținut și l-au ajutat. Printre aceștia a fost și Mihail Andricu, maestru cu care studiasse muzica de cameră și care avea să îi devină mai apoi și prieten apropiat și coleg.

Nu abdică de la vederile sale și nu a îmbrățișat ideologia nouă la care au aderat, în perioada comunistă unii colegi, iar anul 1945 îi va aduce mai temeri, căci se temea că va fi epurat, din cauza schimbării regimului politic.

Toată tinerețea sa a petrecut-o numai în România, dar, fapt interesant, autoritățile au manifestat o adevărată reticență atunci când a fost vorba de a-i acorda dreptul de a intra și de a ieși din țară. La un moment dat în *Liedertafel*, societate muzicală în care s-a înscris și el, se va vedea un lucru amenințător pentru regimul nou instaurat, dar lui aici i s-au oferit primele concerte în postură de dirijor de orchestră, dar după război, această colaborare artistică la care participaseră încă și părinții săi, avea să fie considerată nazistă. Dar acuzațiile se dovedesc a fi ridicele.

Silvestri a urcat destul de rar pe podiumul orchestrei, fie că era la Filarmonică, fie de la Operă, până în anul 1940, dar apoi după război, aparițiile sale în diverse festivaluri și turnee din Europa (Budapesta, Düsseldorf, Trieste sunt primele destinații) adună peste 60 de concerte, în urma cărora ajunge să fie considerat drept un dirijor de anvergură europeană.

Sigur, a existat o carieră și înainte sau în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial: în primul rând în postura de compozitor, fiind premiat în patru rânduri (1932, 1934, 1936 și 1937) la Concursul de compoziție instituit de George Enescu, în efortul său permanent de a recupera distanța prea mare față de lumea civilizată, în domeniul muzicii. Susținut de Mihail Jora, care îl ajută și financiar în momentele mai dificile, ghidat și de George Enescu, care îl provoacă să își împingă și mai departe talentul, Constantin Silvestri se consideră totuși un autodidact în compoziție, ca pianist, dar

21 Theodor Bălan - op. cit., p. 114.

mai ales ca dirijor. Într-adevăr, în perioada interbelică nu exista o catedră de artă dirijorală de sine stătătoare, conducerea orchestrei fiind considerată mai degrabă o anexă a compoziției. La noi în țară, în acele vremuri atât de dificile și de tulburi mulți colegi de breaslă s-au ridicat împotriva lui, criticându-i muzica, făcând tot ce se putea ca adevărata lui valoare să nu îi fie recunoscută, ba chiar mai mult încercându-se minimalizarea creației sale artistice compoziționale și valoarea dirijorală.

Constantin Silvestri, cu toate că avea un mare talent de dirijor, nu a putut să ajungă foarte ușor la pupitrul orchestrelor importante din România. A avut șansa de a avea și prieteni care l-au sprijinit și a căror cuvânt conta foarte mult, mari susținători cu greutate, cele a căror muzică avea să însemne mult, cei a căror părere conta cu adevărat: George Enescu sau Mihail Jora.

A intrat și el în vizorul Securității, mai ales din momentul în care a plecat în serii lungi de turnee. Corespondența cu mama sa și soția dovedind acest lucru. În anul 1957, prima dată după Război, când a primit voie să meargă în Occident, a dirijat o serie de concerte la Londra, fermecând pur și simplu auditoriul și pe critici cu bagheta sa magică. Atunci avea să își lanseze cu adevărat cariera, primind multe invitații și premii. Securitatea începuse însă a se interesa cu cine se întâlnea și ce discuta. Onorarea invitațiilor din străinătate stătea mereu sub semnul întrebării. Mereu existau probleme cu acordarea vizelor de ieșire din țară.²²

După îndelungi tatonări și intervenții se decide punerea în scenă a Operei *Oedip* de George Enescu, iar el o va dirija. Pentru a o pune în scenă a fost nevoit să accepte cenzurarea unor pasaje care conțineau „elemente mistice”, deoarece textul tragediei antice nu avea voie ca să le conțină, deoarece acestea contraveneau ideologiei comuniste. Silvestri a reușit ca să ignore pe reprezentanții puterii comuniste, dar Securitatea îl supraveghea cu atenție. Chiar printre colegii săi erau dintre aceia care făceau note de referință, însă nu numai colegi ci chiar și studenți de ai săi.²³ Compozitorul Anatol Vieru scria: „Una din greșelile adânci ale lui Silvestri este cosmopolitismul. Atașamentul pentru muzica decadentă occidentală...” Un student, pe nume Constantin Ghinea își caracteriza profesorul ca fiind „politicește nesincer (...) și chiar ostil regimului nostru.”²⁴

„La împlinirea unui an de la *Revoluția sovietică* privind orientarea în domeniul muzicii, în mai 1949, are loc o Consfătuire la S.C.R., unde se anunță poziția oficială negativă față de prezența în fruntea societății a maestrului Mihail Jora. În raportul oficial, Hilda Jerea era elogiată, iar, prin contrast, Constantin Silvestri primea critici severe, deoarece valorifica folclorul în mod greșit.”²⁵ Se spunea că maniera de valorificare a folclorului era una formalistă, decadentă, complet străină de spiritul

22 Lavinia Coman - op. cit., p. 62 - 90.

23 Lavinia Coman - op cit., p. 67-72.

24 Idem - p. 73.

25 Idem - p. 73.

creației populare autentice. Era în felul acesta înfierată „școala muzicală burgheză antimelodică.”²⁶

„Negat oficial cu vehemență în calitate de compozitor, adulat în calitate de dirijor, care urca rapid pe treptele cele mai înalte ale consacrării internaționale, este foarte probabil ca Silvestri să fi traversat o stare de conflict interior extrem de dureroasă. S-a apărat de ea cum a putut, prin lupta deschisă împotriva opozanților și prin evadarea, în clipele de răgaz, în lumea familiară a prietenilor, acolo unde se simțea confortabil cu sine însuși și cu cei din preajma sa.”²⁷

Din anul 1958, Silvestri va porni seria sa de turnee, iar succesele vin unul după altul: de pildă la Londra publicul îi cere insistent să repete *Bolero*-ul de Ravel, iar presa internațională îl tratează cu multe vorbe frumoase, laudative. Începe să fie chemat la mari orchestre ale lumii pentru a le dirija. Dirijează mari orchestre ale lumii și nu mai revine în țară (fără să renunțe însă la cetățenia română).

Într-o scrisoare către un prieten, scrie: „Despre proiectele mele... Mai bine să le afli după. Totuși, un turneu în India, Japonia, Noua Zeelandă, Filippine...”²⁸

În anul 1967 se stinge soția, Viorica, de care divorțase la 8 iunie 1966.

Își va reface viața în Anglia, cu Regina și în 1967 va primi cetățenia britanică.

În anul 1969, la 19 februarie la vârsta de 56 de ani, moare și Constantin Silvestri, după ce în ultima parte a vieții condusese, de la pupitrul dirijoral, Filarmonica din Bournemouth (Anglia), pe care o adusese la standarde nevisate pentru o orchestră de provincie. E înmormântat în cimitirul din Bournemouth, iar pe piatra sa funerară scrie: „«*The Maestro*» of the *Bournemouth Symphony Orchestra 1961-1969. An outstanding musician and a remarkable man.*”

Când a murit la Bournemouth întreg orașul și-a luat rămas bun, iar la 11 decembrie 1969 a fost dat un concert omagial în memoria sa intitulat: „Silvestri Memorial Concert”.²⁹

Biografia lui Constantin Silvestri mi s-a părut fascinantă, poate tocmai pentru că anii săi de formare i-a petrecut în orașul nostru.

Muzicologii Eugen Pricope și Theodor Bălan au scris și au publicat amintiri și informații despre el chiar în anii '70, dar din scrierile lor lipsea tocmai partea cea mai dificilă a vieții lui, cea a relațiilor cu regimul comunist din România, iar Lavinia Coman rescrie biografia lui, completând cu ceea ce lipsea din celelalte volume amintite mai sus.

Iar despre volumul doamnei Ioana Raluca Voicu-Arnăuțoiu, ce a studiat arhivele istorice și a completat povestea unei vieți cu informații importante, necesare, rămase până acum inedite, am citit. Volumul se intitulează *Constantin Silvestri - biografie*

26 Idem - p. 73.

27 Lavinia Coman - op. cit., - p. 76.

28 Idem - *Scrisoare din 7 decembrie 1964*, p. 75.

29 Cozma, Viorel - *Muzicieni români. Compozitori și muzicologi - Lexicon*, București, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, 1970, p. 399.

necunoscută a apărut la sfârșitul anului 2013, în cadrul editurii Ars Docendi. S-au mai scris două volume biografice semnate de Raymond Carpenter și John Gritten, care nu au fost încă traduse în limba română.

Lucrarea mea face o mică incursiune în viața celui ce a fost Constantin Silvestri, personalitate marcantă a vieții muzicale românești și universale din secolul XX, care, în viața sa a ajuns și în Tg - Mureș, iar orașul nostru l-a adoptat pentru o perioadă din viața sa.

În final, voi face o trecere succintă în revistă a principalelor momente din activitatea sa: Ca pianist concertist activează între anii 1925 - 1946; între 1930-1945 activează ca pianist, dar încă de la vârsta de 19 ani nutrește ambiții dirijorale. În anii 1930 va fi distins cu Premii Enescu, pentru compozițiile *Dansuri din Bihor, Cinci capricii, Cvartetul de coarde și Sonata pentru violoncel și pian*. La 22 de ani, e angajat corepetitor la Opera Română de Stat și debutează ca dirijor al Orchestrei Simfonice Radio România.

În perioada 1947 - 1953 este director și dirijor al Filarmonicii din București; iar între anii 1948 -1959 este profesor de dirijat orchestră la Conservatorul din București.

În stagiunea 1958 -1959 este prim dirijor și director artistic al Orchestrei Radiodifuziunii Române, director artistic al Operei de Stat. Încă din 1940 conduce pentru prima dată Orchestra Filarmonicii bucureștene.

Este numit director artistic al Operei de Stat și al Orchestrei Simfonice Radio. Debutază ca dirijor al *London Symphony Orchestra* în ianuarie 1957.

Tot în 1957, dirijează primele concerte în Franța, unde cucerește premiul întâi al Academiei Charles Cross - pentru înregistrarea lucrării lui Dvorják *Din Lumea Nouă* cu ORTF - și Le Grand Prix du Disque, pentru *Dixtuorul* lui Enescu. Până în anul 1950, înregistrează peste 24 de discuri țări est - europene. Silvestri a mai înregistrat vreo 40 de albume, ca dirijor al unor orchestre occidentale: Mozart, Beethoven, Schumann, Stravinsky, Haydn, Corelli, Liszt, Hindemith, Berlioz, Șostakovici, Brahms, Ceaikovski, De Falla, Prokofiev, Debussy, Rimsky-Korsakov, Sibelius, Ravel, Paul Constantinescu, Elgar, Hăceaturian, Mussorgski, Mendelssohn, Franck, Saint-Saens, Dukas ș.a.m.d.).³⁰

În anul 1958 dirijase șapte concerte cu *London Symphony Orchestra* și conduce primele șase reprezentații integrale în România ale capodoperei enesciene *Oedip*. Între anii 1963-1969 a fost dirijor al Orchestrei Simfonice Bournemouth.

Cu ocazia celebrării a 75 de ani de la înființarea orchestrei simfonice a acelui oraș, Constantin Silvestri a dirijat concertul omagial programat la Royal Festival Hall în 23 nov. 1968, pe parcursul ultimelor sale 13 luni de activitate Silvestri a dirijat 47 de concerte: 38 cu propria orchestră, patru cu Royal Liverpool Philharmonic, London P.O., Ulster Orchestra, încă patru în Suedia și unul în Finlanda, cu Claudio Arrau solist al Concertului pentru pian nr. 1 de Beethoven.

30 *Dicționar de mari muzicieni* - sub coordonarea lui Antoine Golia și Marc Vignal, București, Editura Univers Enciclopedic, București, 2006, p. 454.

A fost recompensat cu următoarele titluri, pentru activitatea sa: Maestru Emerit al Artei (1952); Artist al Poporului (1956), în 1959 este distins la Paris cu premiul internațional al discului „Charles Cross”.

Lucrări componistice: Sonatina pentru pian, Trei piese pentru orchestra de coarde (1933); Trei capricii pentru orchestră (1934); Concerto grosso (1941); Trei piese pentru orchestră de coarde pe teme bihorene (1950); Preludiu și fugă (Toccata) pentru orchestră (1955).

Lucrările camerale: trei suite pentru pian intitulate; Copii la joacă, Sonatina pentru pian (1931); Jocuri populare românești (bihorene) - 1933; Sonatina a due voci per clarinetto e violoncello (fagotto); Sonata pentru oboi (ad libitum vioară, flaut, clarinet și pian (1939); De asemenea două sonate pentru vioară și pian, două cvartete de coarde, Piese pentru pian, Cântece de pustiu pentru pian (1944).

Muzica vocală este reprezentată de liedurile pe versuri de poeții germani Heine și Maria Rilke.³¹

Pe acest om mare al muzicii noastre, îl interesa să facă publicul să vibreze căci pe el îl interesa „... transmiterea de la inimă la inimă, și în același timp de la intelect la intelect...”³² pentru că el „... pe orice punea mâna vroia să devină o oficiere de artă - sinceră, elevată, profundă, o ofrandă solemnă”.³³

Voi încheia prin a spune că în orașul nostru, în semn de prețuire a valorii sale, organizează anual festivalul „In memoriam Constantin Silvestri”. Anul acesta s-a desfășurat ediția a XXV - a. Dintr-un caiet - program, editat pentru 5 - 12 octombrie 2000, la aniversarea a cincizeci de ani de la înființarea Filarmonicii de Stat din Țîrgu-Mureș, când au fost realizate Concerte comemorative în cadrul Festivalului „Constantin Silvestri”, am spicuit următoarele: „Silvestri și-a făcut primele studii muzicale la Conservatorul din Tg.-Mureș și în multe din declarațiile sale, evoca cu nostalgie anii petrecuți aici, amintindu-și de profesori, de legăturile interumane realizate pe frumoasele meleaguri mureșene.”³⁴

Poetul Zeno Ghițulescu a scris un poem intitulat: In memoriam Constantin Silvestri, iar muzicianul și directorul Filarmonicii, Vasile Cazan l-a pus pe note, așa că s-a cântat poemul vocal-simfonic: *In memoriam Constantin Silvestri* de către Corul Mixt al Filarmonicii, condus de Vasile Cazan și Orchestra simfonică a Filarmonicii, dirijată de Ilarion Ionescu - Galați l-a cântat în deschiderea festivalului, la data de 5 octombrie anul 2000, în Sala mare a Palatului Culturii, acolo unde cântase de nenumărate ori și Constantin Silvestri.

31 *Dicționar de mari muzicieni* - sub coordonarea lui Antoine Golia și Marc Vignal, București, Editura Univers Enciclopedic, București, 2006, p. 454.

32 Eugen Pricope - op. cit., p. 292.

33 Idem - p. 292.

34 Din: Caiet program pentru săptămâna 5-12 octombrie: Aniversarea a 50 de ani de la înființarea Filarmonicii de Stat. Concerte comemorative organizate în cadrul Festivalului Internațional „Constantin Silvestri”

Voi încheia cu aceste versuri: Poem închinat lui C. Silvestri de Zeno Ghițulescu:

„Fior nelumesc pe Mureș în sus
Aude din ierburi din gânduri vibrând
Din valuri și ape fără apus
Tăria luminii spre ceruri crescând,

Aude chemându-se inimi în timp
Spre munți de visări, legenda în ore
Aude trecând de spații, Olimp
Joc demiurgic, a stelelor hore.

Spre zorii din strune, susurul clar
Argintul de veghe din veșnicul plai
E flacăra beată-n vântul hoinar
Crescută-n furtuna miresmei de rai.”³⁵

BIBLIOGRAFIE

- ❖ Bălan, Theodor - *Prietenii mei muzicieni*, București, Editura Muzicală, 1976 p.
- ❖ *Caiet program pentru săptămâna 5-12 octombrie: Aniversarea a 50 de ani de la înființarea Filarmonicii de Stat. Concerte comemorative organizate în cadrul Festivalului Internațional „Constantin Silvestri”*
- ❖ Coman, Lavinia - *Constantin Silvestri*, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2014.
- ❖ Cozma, Viorel - *Muzicieni români. Compozitori și muzicologi - Lexicon*, București, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, 1970.
- ❖ *Dicționar de mari muzicieni* - sub coordonarea lui Antoine Golia și Marc Vignal, București, Editura Univers Enciclopedic, București, 2006.
- ❖ Mihăescu, Carmen - *Vibrații muzicale târgumureșene*, Cluj - Napoca, Editura Risoprint, 2014.
- ❖ Pricope, Eugen - *Constantin Silvestri. Între strălucire și ... cîntece de pustiu*, București, Editura Muzicală 1973.
- ❖ Popovici, Doru - *Muzica românească contemporană*, București, Editura Albatros, 1970.
- ❖ Sbârcea, George - *Orașele muzicii*, Ed. Muzicală, București, 1976.

35 Idem.

Liviu Rusu

Dinuca Burian

Biblioteca Orășenească „Liviu Rusu” Sărmașu

Fiu al preotului Constantin Rusu și al Elenei (n. Turi), s-a născut la Sărmașu, la 9 noiembrie 1901. A urmat clasele primare în localitatea natală, apoi gimnaziul și liceul la Bistrița. A făcut studii superioare de filozofie-psihologie la Universitatea clujeană, stagii de specializare la Leipzig, Berlin și Hamburg (Germania), și doctoratul în estetică la Sorbona (Franța).

A realizat o strălucită carieră didactică în învățământul superior ca profesor titular de estetică la Universitatea din Cluj-Napoca, și apoi profesor consultant, până la sfârșitul vieții sale, survenită în 17 decembrie 1985.

Debutând ca psiholog, cu lucrări ce suscită până astăzi interesul („Selecția copiilor dotați”, „Aptitudinea tehnică și inteligența practică”, „Principiile de bază ale psihologiei aplicate”, „Problema orientării profesionale” ș.a.), Liviu Rusu se impune apoi ca estetician, critic și istoric literar, comparatist. Lucrările sale „Essai sur la création artistique” și „Le sens de l'existence dans la poésie populaire roumaine” au dobândit încă din perioada antebelică o notorietate internațională.

A colaborat la prestigioase reviste românești precum: „Lumea universitară”, „Națiunea”, „Societatea de mâine”, „Revista de filozofie”, „Viața Românească”, „Steaua”, „România literară”, „Secolul XX” ș.a., dar și la publicații de renume din străinătate.

Dintre lucrările de referință ale lui Liviu Rusu, menționăm: „Estetica poeziei lirice” (1937), „Logica frumosului” (1976), „Eschil, Sofocle, Euripide” (1961), „Eminescu și Schopenhauer” (1966), „Viziunea lumii în poezia noastră populară” (1967), „Scrieri despre Titu Maiorescu” (1979), „De la Eminescu la Lucian Blaga și alte studii literare și estetice” (1981), „Eseu despre creația artistică. Contribuție la o estetică dinamică” (ediție postumă, 1989).

Om de știință, de serioasă, de temeinică formație și de vastă cultură, cercetător neobosit, excelent cunoscător al problemelor esteticii și literaturii române și universale, profesorul Liviu Rusu a adus contribuții însemnate la dezvoltarea culturii românești. A fost adeptul cercetării interdisciplinare a artelor, preocupările sale vizând și domenii afine literaturii, precum teatrul și muzica. De asemenea, a desfășurat și o activitate de traducător din literatura și exegeza literară universală.

Activitatea științifică neobosită și de mare prestigiu l-a făcut să fie invitat la numeroase congrese internaționale, să facă parte din foruri științifice, cum au fost: Asociația Internațională „Lenau”, Asociația Internațională de Literatură Comparată, Federația Internațională de Limbi și Literaturi Moderne, Asociația Internațională de Estetică.

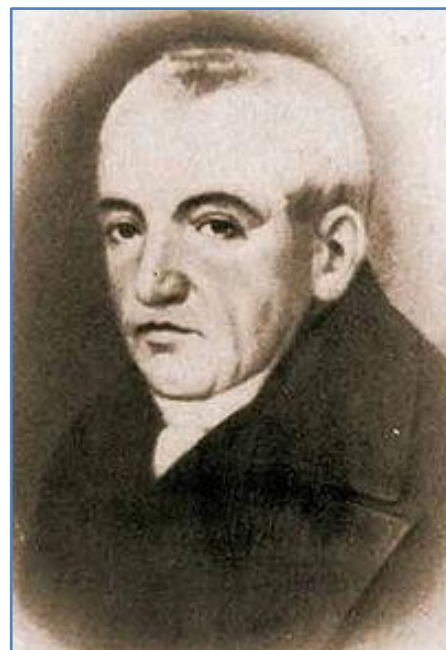
Profesorului Liviu Rusu, membru al Uniunii Scriitorilor, al unor prestigioase foruri academice, i-au fost conferite înalte titluri și distincții, ca semne de recunoaștere și prețuire a altitudinii ținutei intelectuale, a anvergurii demersurilor sale științifice.

Petru Maior

Dr. Florin Bengean
Biblioteca Municipală „Petru Maior” Reghin

Cărturarul Petru Maior, în conștiința reghinenilor

Aproape două secole s-au scurs de când s-a stins din viață Petru Maior, personalitate marcantă, ce și-a dăruit întreaga lui capacitate pentru dezrobirea socială, spirituală și națională a poporului nostru. Alături de ceilalți corifei ai Școlii Ardelene, creatori ai *Supplex*-ului - o mișcare cultural-națională de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, ce urmărea obținerea drepturilor legitime pe seama poporului român, considerat străin la el acasă, Maior ne apare ca un luceafăr călăuzitor pe cerul înnorat al națiunii. Deși împilați în decursul veacurilor, voința statornică a înaintașilor noștri de a trăi într-un stat unitar, liber și stăpân pe ceea ce ne-a aparținut de când ne-am născut pe aceste meleaguri, n-a putut fi niciodată înăbușită. Într-un cor imens de voci bărbătești ce vine de departe, deslușim un crâmpoi din acest concert zguduitor: „eu îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul”. Au încercat unii, din interese meschine, să ne cotopească și subjughe, dar s-au lovit totdeauna de dârzenia și dragostea de țară a strămoșilor, care a fost un zid de netrecut. Unii au încercat să ne falsifice trecutul denaturând adevărul istoric, mistificându-l. Aici ar fi vorba de câțiva pseudoistorici ce au lansat o serie de teorii false, puse în slujba stăpânirii străine din Transilvania. Împotriva acestora, Școala Ardeleană s-a ridicat cu hotărâre și a cerut drepturi pe seama românilor, populație care reprezenta majoritatea covârșitoare a locuitorilor Transilvaniei. Reprezentanții acesteia au arătat, în scrierile lor, originea nobilă a

poporului nostru, vechimea și continuitatea incontestabilă pe aceste plaiuri, conștiința unității lui³⁶.

Dintre toți reprezentanții Școlii Ardelene - pe care Kogălniceanu și Bălcescu îi numesc „cei dintâi apostoli ai românismului” -, lui Maior îi revine marele merit de a fi „deșteptat duhul național și lui îi suntem datori cu o mare parte a pulsului patriotic ce de atunci s-a pornit în trustrele provincii ale vechii Dacii”³⁷.

Într-adevăr în lucrarea sa *Istoria pentru începutul românilor în Dachia*, apărută în Buda, în anul 1812³⁸, nu numai că a răsturnat argumentele celor care ne denaturau istoria, dar totodată a trezit și „pe românul carele mai înainte zăcea aruncat în adâncul întunericului au învățat a-și cunoaște trupina și ființa sa și a deșteptat în sine iubirea de nație și patrie”³⁹. Scopul apariției celei dintâi istorii este mărturisit de însuși autorul ei, Maior: „cu arșă sete dorea toți românii împreună cu mine ca să vadă vreo istoriuță ți în partea lor după atâtea hule vărsate de la cei streini asupra românilor”⁴⁰.

O altă lucrare istorică de o importanță deosebită este *Istoria Bisericii Românilor, atît a acestor din coace, precum și a acelor din colo de Dunăre*, apărută la Buda în anul 1813.

De la catedra școlii din Blaj, Maior este trimis ca protopop la Reghin, unde un sfert de veac, între anii 1784-1809, avea să desfășoare o susținută activitate pe planuri multiple. Maior nu este valoros numai prin activitatea pastorală la Reghin, ci și prin zelul lui pe plan social național.

Preocupat de binele obștesc, tânărul protopop, cu vaste cunoștințe dobândite la Roma și Viena, se va angaja în acțiuni școlare și politico-sociale pentru a ridica sufletul românului. Văzând că „aproape nemica nu știa” mulțimea, s-a avântat - cu timp sau fără timp în a-i învăța, - și acest lucru îl cere și preoților după îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „propovăduiește cuvântul, mustră, ceartă, îndeamnă cu toată răbdarea și învățătura”. Prin îndrumările date dascălilor și preoților „să dea pildă sănătoasă cu portarea lor” (exemplul fiind stimulator), Maior ne apare ca un adevărat pedagog și păstor de suflete. În felul acesta a contribuit în bună măsură la alfabetizarea celor mulți, dar în același timp și la stârpirea unor superstiții.

Mergea Petru Maior prin sate, unde adunând pruncii făcea cu ei școală și examen, pe cei ce știau îi lăuda, pe ceilalți părintește îi dojenea și rânduia mijlociri ca să învețe, mărturisindu-ne astfel un aspect al misiunii lui extrabisericești. Când nu era prins cu problemele parohiale se ocupa de inspecția școlilor. Mustră pe părinții care nu-și trimiteau copiii la școală. Cât de mult l-a preocupat pe Maior buna creștere și educare a tineretului reiese și din aceea că prima lui Didahie o dedică pruncilor,

³⁶Alexandru Câmpeanu, *Petru Maior - un apostol al neamului românesc*, publicat în *Îndrumător Pastoral I*, Alba Iulia, 1977, p. 154.

³⁷Maria Protase, *Petru Maior, un ctitor de conștiințe*, București, 1973, p. 306.

³⁸Lucrare numită de D. Prodan „cartea neamului”.

³⁹Alexandru Câmpeanu, *op. cit.*, p. 155.

⁴⁰Ibidem.

tinerilor care trebuie să stea în atenția conducerii politice, bisericești și a părinților îndeosebi.

Imperativul lui Maior și al vremii, era acesta: „faceți din copiii voștri oameni buni, cetățeni buni, creștini buni”!

Pe tărâm omiletic și pastoral, Maior a căutat să planteze idei sănătoase, să sădească virtuți creștinești și civice, a căutat să stabilească un echilibru perfect al omului în cadrul societății. Predicile lui Maior, foarte moralizatoare, fondate pe exemplul propriu, convingător, tindeau spre stimularea săvârșirii binelui, a datoriei și a asemănării cu Hristos. El atacă în cuvântări necruțător unele vicii generale, nedreptăți sociale, de aceea omiletica lui Maior, dublată de un talent oratoric deosebit a avut și are un ecou ce se prelungește până astăzi.

Cunoscutele lui predici la înmormântare au fost adunate și publicate în lucrarea *Propovedanii*, Buda, 1809, *Prediche sau învățăături la toate duminicile și sărbătorile anului* (Buda, 1810). Ciclul de *Didahii* sunt adevărate îndrumătoare omiletice și îndreptare etico-sociale.

Din opera lui socială și scrisă, reiese limpede cât de strâns s-a împletit la el activitatea de slujitor al altarului și al patriei. El singur o mărturisește când ne spune că: „într-o mână ținea condeiul și molitvenicul pentru treburile parohiei și în cealaltă sapa pentru a se întreține”, delimitând oarecum cele trei sectoare în care Maior s-a dăruit cu ce a avut mai bun: cărturăresc, pastoral-misionar și social. Prin tot ceea ce a făcut Maior, va rămâne o pildă vie în conștiința neamului⁴¹.

Vasile Netea, care spune despre Petru Maior că „a fost un bărbat mare, un bărbat ales, un bărbat providențial”⁴², analizează în lucrările sale cele mai importante aspecte referitoare la acest mare teolog și cărturar transilvănean, face referiri la diferite momente din viața cărturarului, însă se apleacă mai mult asupra operei sale pe care a lăsat-o posterității.

În lucrarea *Figuri mureșene*, lucrare publicată de Vasile Netea împreună cu Eugen Nicoară în anul 1933, în capitolul de deschidere dedicat lui Petru Maior, Netea analizează pe baza datelor istoricilor mai multe aspecte legate de Petru Maior, spre exemplu anul nașterii și locul nașterii marelui cărturar. În acest an, 1933, când apare această lucrare și pe baza informațiilor avute la îndemână, Netea este de părere că Maior s-a născut în anul 1755, iar locul nașterii este Căpușul de Câmpie. Însuși Netea spune că sursele de documentare sunt insuficiente.

Trebuie să amintim aici de o lucrare extrem de importantă a lui Vasile Netea, intitulată *De la Petru Maior la Octavian Goga*, volum de studii și evocări istorice, apărută la București în anul 1944, lucrare pentru care Netea a primit premiul Academiei Române. În această lucrare Netea face mai multe referiri la biografia lui Petru Maior. Astfel, pe baza mai multor mărturii istorice, dintre care una mai

⁴¹Ibidem, p. 156.

⁴²Dr. Eugen Nicoară și Vasile Netea, *Figuri mureșene*, Ed. Revistei „Progres și Cultură”, Tip. „Ardeleana”, 1933, p. 15.

importantă ar fi Monografia orașului Târgu Mureș întocmită de Traian Popa, Netea după ce analizează datele oferite de istorici, spune că Petru Maior s-a născut la Târgu Mureș și că nu avea cum să se nască la Căpușul de Câmpie.

Vasile Netea este preocupat deosebit de mult de activitatea predicatorială a lui Petru Maior. În lucrarea sa de care am amintit, *De la Petru Maior la Octavian Goga*, Netea are un studiu remarcabil intitulat *Lângă amvonul lui Petru Maior*. Aici Netea analizează predicile teologului Petru Maior precum și stilul oratoric al acestuia. Spune Netea că un zel fierbinte a dovedit Petru Maior în rostirea predicilor din fața altarului, precum și în cuvântările ținute la înmormântări.

Pentru protopopul de la Reghin, predicarea constituia una din obligațiile categorice ale slujitorilor Domnului. Predica nu este legată însă exclusiv de biserică, sau de ziua de sărbătoare. Ea se poate săvârși în orice împrejurare prielnică unei cucernice manifestări. Nu toți preoții sunt competenți însă a răspunde unei asemenea obligații.

În Transilvania totuși, prin ardeleni, până la 1784, când se iviră la Blaj *Propovedaniile* lui Samuil Micu, nu văzuse lumina zilei încă nicio tipăritură omiletică strict românească. Micu însuși aducea în «Propovedaniile» sale și unele traduceri din Vasile cel Mare și Chiril din Alexandria. În manuscrisele rămase numărul traducerilor este imens: 188 omilii ale lui Ioan Hrisostomul, atâtea altele apoi din Vasile cel Mare, Grigore din Nazianz, Atanasie, Efrem, Damaschin.

Protopopul de la Reghin, deși se avânta astfel pe căi deschise de alții, prin compoziția originală a predicilor sale - originalitate care nu se răsfrângea însă întotdeauna și asupra fondului, ajungându-se uneori chiar la simple compilații - aducea totuși un adaus intelectual și un nivel necunoscut până la dânsul.

Cărțile de predici ale lui Petru Maior au cucerit un întins orizont de influență, având un puternic ecou printre clerici. Susținea în 1921 diaconul dr. Gheorghe Comșa, viitorul episcop ortodox al Aradului, că predicile învățatului profesor de la Blaj și protopop, au avut cea mai mare răspândire nu numai în biserica unită cu Roma, ci și în Biserica Ortodoxă românească.

Predicile lui Petru Maior veneau în primul rând din partea unui autor ce întrecea în cultură și forță stilistică proprie pe toți înaintașii săi în ogorul omileticii românești. Doctor de Roma, unde stătuse cinci ani studiind filosofia și teologia, Petru Maior cunoștea mai multe limbi decât oricare dintre contemporanii săi din orizontul „Școlii Ardelene”: latina, greaca, italiana, franceza, germana, maghiara și chiar și unele dialecte sârbești. Artele și literatura nu l-au atras în orașul Columnei lui Traian; disciplinele teologice, filosofice, istorice și pedagogice i-au stat însă aproape de inimă. Ecouri din cele mai neașteptate și o puternică logică se remarcă astfel în predicile sale, o simplitate aspră și profundă, o emoționantă putere de sugestie în avântul căreia se deschideau mari aripi retoricești.

Pentru demonstrarea talentului oratoric al lui Petru Maior, putem aduce spre exemplificare mai multe predici ale cărturarului, dintre care una ar fi predica la *Patima cea mântuitoare a Domnului nostru Iisus Hristos*. În această predică teologul

Maior descrie pe larg patimile Mântuitorului Iisus Hristos, arată rostul acestora în iconomia mântuirii neamului omenesc, prezintă starea de păcătoșenie umană. Pentru a dezlănțui fiorul inimilor și pentru a le așeza în contact direct cu patimile Mântuitorului, Maior începe, în cuvinte aspre și repezi, să contureze înfățișarea tragică a Fiului schingiuit. Vorbele se rostogolesc furioase, aprinse de mânie, călăuzite însă de o disciplină uimitoare. Cu ascuțită pătrundere, predicatorul evidențiază adâncimile dramei sufletești a lui Iisus. După ce predicatorul Maior prezintă o înfricoșată succesiune de prea dureroase priveliști, vine apoi și zguduitorul explozie din pregătirea finalului, adevărat torent de muștrări neînduplecate. Aici vrea să-i conștientizeze pe credincioși de starea lor de păcătoșenie și să arate că rostul jertfei lui Iisus este tocmai răscumpărarea păcatului omenesc și ridicarea omului din negura păcatului spre starea de curăție sufletească și spre apropierea de Dumnezeu. O astfel de predică, fierbinte și înaltă, în care devoțiunea pentru Hristos este tot atât de cutremurătoare ca și disprețul pentru necredință și păcat, nici nu putea să aibă un astfel de sfârșit decât acesta: "Ori carele nu Te va iubi pe Tine (Doamne), vrednic este să fie isgonit, vrednic este să fie afurisit și lepădat, Cela ce nu iubește pe Domnul nostru Iisus Hristos, să fie anathema, maranatha".

Astfel predica Petru Maior, avântat, iluminat, aspru. Cuvântul se împletea cu ideea în puternică armonie, ritmul este energic, tonul tare, atitudinea categorică. Avea și calități fizice care aduceau glasului său un adaus de sugestie, de autoritate. Barițiu, al cărui bunic ascultase predicile oratorului de la Reghin, vorbește cu mult elan despre "căutătura sa impunătoare", despre frumusețea bărbătească a cuviosului protopop. Tirada începea întâi liniștită, cu ton de povestire domoală, pentru a irumpe apoi - cum spune Netea - în perioade suculente și nervoase ca în evocarea prăbușirii lui Nabucodonosor cuprinsă în *Predica din Duminica Vameșului și a Fariseului*.

Puternic și sugestiv, bogat în imagini și nuanțe poetice, se arată Maior în evocarea înaltelor priveliști cosmice: prealuminosul soare, luna, preafrumoasele stele, aerul, apa mării etc.

O profundă religiozitate se deslușește astfel din aceste predici. De altfel aceasta, întocmai ca și viața neprihănită și un înalt spirit al datoriei, constituie, din punct de vedere moral, însușirile unui perfect orator bisericesc. Niciuna dintre acestea nu i-au lipsit protopopului de la Reghin. Nici chiar cel mai înverșunat adversar al său, - cum spune Vasile Netea -, episcopul Bob, dușmanul de moarte și al lui Gheorghe Șincai, căruia n-a șovăit a-i aduce cele mai necruțătoare critici și învinuiri de ordin moral, n-a îndrăznit a risca o astfel de atitudine și față de Petru Maior. E cel mai sigur certificat asupra cucerniciei vieții sale. Și prin vorbă și prin faptă, istoricul latinist se conducea exclusive după îndemnurile Scripturii. De altfel, viața omenească, în concepția prea creștină a protopopului de la Reghin, cuprinde prea multe pagini triste, prea multe nemulțumiri: „Se tânguie bogatul asupra săracului, săracul asupra bogatului, sluga asupra stăpânului, stăpânul asupra slugii; nici unul nu e îndestulat cu viața sa”. Pesimismul său se acoperă cu preceptul lui Seneca: „Lumea e atât de rea și de ticăloasă încât de ar ști-o oamenii mai înainte nici măcar n-ar intra în ea”.

Concluzia se impune astfel de la sine: mântuirea și fericirea nu pot fi cunoscute decât prin flacăra credinței. Ea este singurul temei de optimism. Pe deasupra tuturor elementelor lumii se așează însă sufletul, considerat taină și lumină a veșniciei.

În prefața "Predicilor", Maior aduce și câteva indicații pentru preoții cei nevoiți a le primi. Îndeamnă în primul rând la "zicerea pe de rost". A lămurit și termenul de "predică", latinistul luând poziție împotriva cuvântului celui cu înțeles străin. Din toate cele prezentate aici reiese profundul spirit religios călăuzitor al predicilor lui Petru Maior și totodată nivelul intelectual al activității sale omiletice.

Cărturarul Petru Maior reprezintă una dintre cele mai emblematice personalități pe care le-a dat Reghinul în toată istoria sa. Vasile Netea numește Reghinul drept "orașul lui Petru Maior". Reghinenii au cinstit dintotdeauna memoria ilustrului înaintaș. Astfel, numele lui Petru Maior a fost dat Bibliotecii Municipale din Reghin, unuia dintre liceele reprezentative precum și pieței centrale a orașului. Se organizează la Reghin manifestări culturale prin care este omagiat cărturarul Petru Maior.

În 28 februarie - 1 martie 2014, a fost organizată la Reghin prima ediție a Conferinței Naționale "Petru Maior și prietenii", eveniment organizat de Primăria și Consiliul Local Reghin, Biblioteca Municipală "Petru Maior", Universitatea "1 Decembrie 1918" Alba Iulia. Toate comunicările prezentate la acea conferință au fost adunate și publicate în volumul *Petru Maior și prietenii*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2015. În acest volum au semnat materiale: Maria Precup, Sorina Bloj, Virgil Bercea, Keith Hitchins, Remus Câmpeanu, Cornel Sigmirean, Corina Teodor, Laura Stanciu, Cristian Barta, Alexandru Matei, Iacob Mârza, Alin Mihai Gherman, Nicolae Bolea, Florin Bogdan, Ana Maria Roman Negoii, Larisa-Elena Fîrtat, Andreea Mârza, Varga Attila, Tamasi Zsolt, Aurelia Dan, Diana Covaci, Florin Benghean.

Cărturarul Petru Maior a fost omagiat la Reghin și în toamna anului 2016. Primăria municipiului Reghin, Consiliul Local Reghin, Biblioteca Municipală „Petru Maior” Reghin, în colaborare cu Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba-Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie, Departamentul de Istorie, Arheologie și Muzeologie, au organizat Conferința Națională „*Petru Maior și prietenii*”, ediția a II-a, eveniment cultural de amploare, ce avut loc la Biblioteca municipală reghineană, în perioada 2-3 septembrie 2016.

Evenimentul a debutat vineri 2 septembrie 2016, ora 11,00, la sala de activități a Bibliotecii Municipale „Petru Maior”. În deschiderea lucrărilor, au fost susținute alocuțiuni de către: Ec. Maria Precup, primarul municipiului Reghin; Preasfințitul Virgil Bercea, Episcop de Oradea - care o rostit și o rugăciune de binecuvântare; Nicolae Băciut, directorul Direcției Județene pentru Cultură Mureș; conf. univ. dr. Laura Stanciu; Monica Avram, directorul Bibliotecii Județene Mureș; Sorina Bloj, directorul Bibliotecii Municipale „Petru Maior” Reghin.

Tot cu acest prilej, prof.univ.dr. Ioan Buzăși a prezentat volumul „*Petru Maior și prietenii*”, apărut la Editura Mega din Cluj-Napoca în anul 2015, volum ce cuprinde comunicările ce au fost susținute în cadrul primei ediții a conferinței „Petru Maior și

prietenii", ce a avut loc tot la Biblioteca municipală reghineană, în primăvara anului 2014. În cadrul lucrărilor conferinței, pe parcursul celor două zile, au fost susținute comunicări științifice de către: CPI dr. Remus Câmpeanu, conf.univ.dr. Corina Teodor, prof.dr. Valentin Marica; CS III dr. Ana Maria Roman Negoii, dr. Larisa Fârtat Matei, prof.univ.dr. Ioan Buzăși, prof. Dimitrie Poptămaș, prof.dr. Florin Bengean; lect.univ.dr. Petru Ștefan Ionescu, conf.univ.dr. Laura Stanciu, prof.univ.dr. Mihai Alin Gherman, pr. dr. Ioan Adrian Circa, lect. univ. dr. Anton Rus, conf. univ. dr. Tomasi Zsolt, dr. Florin Bogdan.

Vineri 2 septembrie 2016, de la ora 18,00, a avut loc vizitarea Catedralei Greco-Catolice *Maica Domnului* din Reghin, unde s-a oficiat o slujbă de pomenire de către Preasfințitul Virgil Bercea, preotul Florin Boitoș, protopopul greco-catolic al Reghinului și pr. lect. univ. dr. Anton Rus.

Sâmbătă, 3 septembrie 2016, după ce au fost expuse toate lucrările la Biblioteca Municipală „Petru Maior”, la ora 13,30 au avut loc concluziile și închiderea lucrărilor conferinței.

A fost un eveniment cultural de înaltă ținută științifică, desfășurată sub semnul înaltului profesionalism. Au fost susținute comunicări științifice extrem de valoroase, bine documentate, care au adus o nouă contribuție la conturarea personalității cărturarului Petru Maior. Evenimentul s-a bucurat de un succes deosebit, a luat parte un numeros public din Reghin, dar și din alte localități.

A fost un eveniment de anvergură națională, au participat cu comunicări, reprezentanți ai unor mari instituții de cultură sau de învățământ din țară, spre exemplu de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj Napoca, Institutul de Istorie „George Bariț” din Cluj Napoca, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba-Iulia, Universitatea „Petru Maior” din Târgu-Mureș, Episcopia Unită din Oradea etc. Cărturarul Petru Maior se impune ca unul dintre acei mari bărbați ai neamului românesc, un luminător al poporului și un luptător pentru adevăr și dreptate.

Romulus Guga

Doina Vanca

Biblioteca Județeană Mureș

Un gimnaziu din Tîrgu-Mureș îi poartă numele, un bust din fața acestui gimnaziu îl reprezintă, dar mulți nici măcar nu au auzit de numele său sau se întrebă: *Cine a fost Romulus Guga?* Ei bine, Romulus Guga a fost un poet, prozator, romancier, dramaturg, traducător, și ziarist român, care o mare parte din viața sa a petrecut-o muncind și creând în Tîrgu-Mureș.

S-a născut în ziua de 2 iunie 1939 în Oradea, iar firul vieții sale s-a terminat în ziua de 18 octombrie 1983 în Tîrgu-Mureș. Provine dintr-o familie de intelectuali. Tatăl său Ioan Guga, originar din Cuvin (Banatul Sârbesc), a fost medic. Bunicul patern a fost Protopopul de Cuvin. Mama sa, Șarolta Guga (născută Ercsey), a fost casnică și a decedat când scriitorul avea doar 12 ani. După șase luni de la decesul mamei sale, tatăl s-a recăsătorit. Studiile și le-a început la Oradea în 1946, clasele gimnaziale efectuându-le în cadrul Liceului *Emanoil Gojdu*. Rămas orfan de mamă, și-a urmat tatăl la locurile lui de muncă, la Cluj, unde a frecventat, timp de 2 ani (1951-1953), Liceul *Gheorghe Barițiu*, continuând cursurile la Liceul din Gherla (1953-1955). Angajat ca funcționar la Gherla, a continuat studiile, începând cu clasa a X-a, la secția fără frecvență a Liceului din Dej. În toamna anului 1957 a devenit student la Facultatea de Filologie a Universității *Babeș-Bolyai* din Cluj-Napoca, studii finalizate în 1962. Este perioada din care au rămas primele poezii scrise și publicate de Romulus Guga. Debutul poetic l-a avut în revista *Tribuna* (1958). Un grupaj de poezii i-a apărut în traducere în limba italiană, la propunerea Rosei Del Conte, în *Il Giornale dei poeti* (1960).

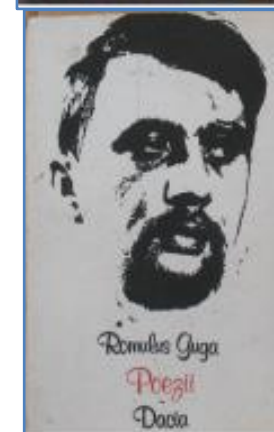
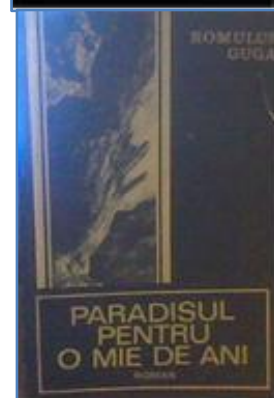
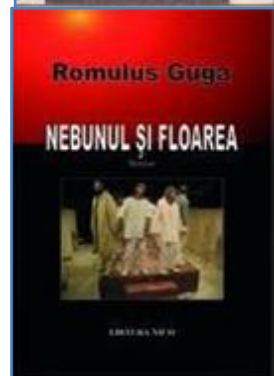
După terminarea facultății s-a angajat profesor de limba și literatura română la Școala Generală din Măcicașu (județul Cluj). A muncit apoi ca organizator cultural/metodist la Casa Universitarilor din Cluj (1963-1967). A fost angajat în 1967 secretar literar la Teatrul de Stat din Tîrgu-Mureș. În 1968 a realizat scenariul și regia unui spectacol dedicat lui Lucian Blaga. Această perioadă din viața sa a fost prolifică. A publicat în ziare și reviste cronici dramatice, a organizat spectacole de poezie, a încercat chiar și o dramatizare după Dostoievski. În 1968 a apărut volumul de poeme *Bărți părăsite*, urmat de *Totem*, versuri în 1970 și de romanul *Nebunul și floarea* în 1970 (Editura Dacia, Cluj-Napoca). Pentru romanul *Nebunul și floarea* a fost distins cu *Premiul pentru proză* al Uniunii Scriitorilor din România, împreună cu Augustin Buzura (pentru romanul *Absenții*)

Notorietatea câștigată în acești trei ani a condus la numirea sa ca redactor-șef al revistei *Vatra*: serie nouă în 1971, pe care a coordonat-o până la moartea sa.

În anii în care au urmat activitatea sa literară s-a concretizat prin apariția altor patru romane: *Viața postmortem* (Editura Cartea Românească, București, 1972), *Sărbători fericite* (Editura Cartea Românească, București, 1972), *Adio, Arizona* (Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1974), *Paradisul pentru o mie de ani* (Editura Eminescu, București, 1974).

Din 1973 creațiile sale s-au concretizat în piese de teatru. Piesa de debut, *Speranța nu moare în zori*, pusă în scenă de Teatrul Național din Tîrgu-Mureș, adaptată pentru televiziune în 1974 și distinsă în 1973 cu *Marele premiu de teatru* la Festivalul pentru tineret de la Piatra Neamț, iar în 1975 cu *Marele Premiu* la Festivalul de Teatru de Televiziune de la Praga, a avut parte de o punere în scenă mai puțin fericită la sala de Oglinzi a Palatului Culturii din Tîrgu-Mureș, Romulus Guga fiind etichetat drept scriitor anticomunist. Au urmat piesele *Noaptea cabotinilor* - 1978, jucată de Teatrul Național din Tîrgu-Mureș și distinsă cu *Premiul de dramaturgie* al Uniunii Scriitorilor; *Evl Mediu întâmplător* - 1980, pus mai întâi în scenă la Teatrul Mic din București, pe urmă la Teatrul Național din Tîrgu-Mureș în 1986; *Amurgul burghez* - 1982, jucat la Teatrul Mic București și Teatrul Național din Tîrgu-Mureș, secțiile maghiară și română, spectacol pentru care a primit în 1983 *Premiul ATM* la Festivalul de Dramaturgie românească actuală de la Timișoara.

A avut numeroase inițiative publicistice. Pe lângă *Vatra* a înființat în 1972 un cerc de traducători a cărui activitate se concretizează în traduceri tipărite într-o secțiune specială a revistei și în câteva cărți apărute la editurile Dacia din Cluj Napoca și Kriterion din București. El

Însuși a tradus, publicând mai întâi fragmente, în reviste, din Sütő András, Jurek Becker, Günter Grass, Willi Meinck. Volume care îl au ca traducător pe Romulus Guga: Sütő András - *Un leagăn pe cer. Pagini de jurnal*, prefață de Titus Popovici, București, 1972; Jurek Becker - *Iacob mincinosul*, Cluj Napoca, 1974 (în colaborare cu Iva Paraschiv, pseudonimul Ilenei Foișoreanu). Postum apare și traducera cărții lui Willi Meinck - *Uluitoarele aventuri ale lui Marco Polo*, vol.I-II, Cluj Napoca, 1986 (în colaborare cu Ileana Foișoreanu).

Postum au fost editate și volumele sale: *Evul Mediu întâmplător* (teatru), ediție îngrijită de Voica Foișoreanu-Guga, București, 1984, cuprinzând piesele *Speranța nu moare în zori* (1973), *Noaptea cabotinilor* (1978), *Evul Mediu întâmplător* (1980), *Amurgul burghez* (1984); *Poezii*, ediție îngrijită de Romulus Vulpescu și introducere de Ștefan Augustin Doinaș, Cluj-Napoca, 1986.

Ediția a doua a romanului *Nebunul și floarea* a apărut în 1991, la Editura Tipomur, Tîrgu-Mureș.

Romanul *Nebunul și floarea* a avut parte de dramatizare și adaptare scenică, făcută de Marius Oltean, Teatrul Național din Tîrgu-Mureș, în 2008.

De-a lungul anilor a colaborat la reviste literare precum: *Contemporanul*, *Echinox*, *Familia*, *Flacăra*, *Luceafărul*, *Orizont*, *România literară*, *Steaua*, *Steaua roșie* (Tîrgu-Mureș), *Teatrul*, *Tribuna*, *Vatra*, etc.

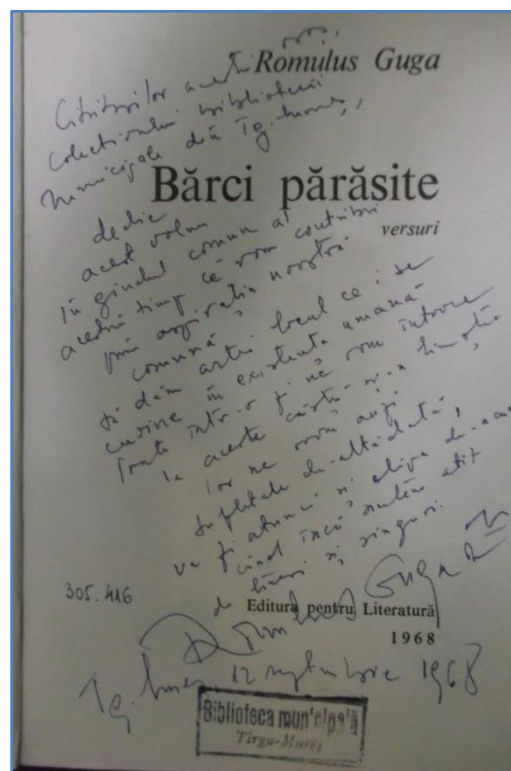
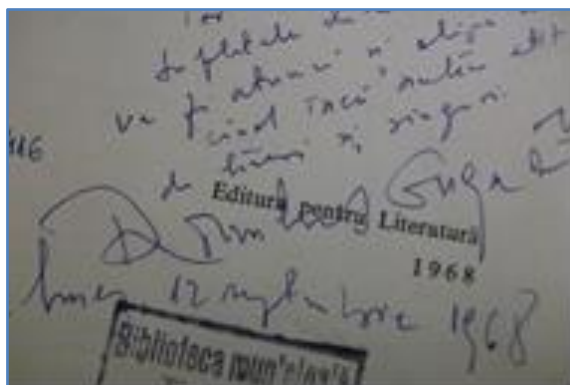
Romulus Guga a fost membru al Uniunii Scriitorilor din România din 1969, iar din 1976, a făcut parte din Consiliul de conducere al acesteia. A fost și membru al Uniunii Ziaristilor din 1971. I s-au conferit ordine și medalii ale Republicii Socialiste România în 1971, 1972, 1974, 1981.

Romanele și piesele de teatru îi sunt traduse în limbile engleză, franceză, germană, maghiară și rusă. Opera sa este obiect de analiză a criticii literare și teatrale în mai mult de 250 de referințe.

La Tîrgu-Mureș a fost organizat Simpozionul național *Romulus Guga* (ediții: 1984, 1986, 1988, 1993) și s-a înființat în 1993 Fundația Culturală *Romulus Guga*, care, din păcate, nu mai are activitate azi.

La Biblioteca Județeană Mureș există un exemplar al volumului de poezii *Bărți părăsite* cu autograf al autorului. Gândul lui Romulus Guga către cei care deschid acest volum a rămas scris pe prima pagină a volumului și ne transmite următoarele: „Cititorilor acestui oraș, colectivului bibliotecii municipale Tîrgu-Mureș, dedic acest volum în gândul comun al acestui timp că vom contribui prin aspirațiile noastre să dăm artei locul ce i se cuvine în existența umană. Poate într-o zi ne vom întoarce la aceste cărți și-n linișta lor ne vom auzi sufletele de altădată; va fi atunci și clipa de-acum când suntem atât de tineri și singuri”

Bibliografie:

Ana Cosma - *Scriitori români mureșeni: Dicționar biobibliografic*, Biblioteca Județeană Mureș, Tîrgu-Mureș, 2000

Cristescu, Mariana; Băciuț, Nicolae - *Romulus Guga - Bărci în amurg*, Editura Nico, Tîrgu-Mureș, 2008

http://adevarul.ro/cultura/teatru/un-dramaturg-uitat-1_50d44e70596d72009121b50f/index.html

<http://jurnaluldedraja.ro/romulus-guga-poet-prozator-traducator-dramaturg-si-publicist/>

<http://regizorcautpiesa.ro/autori/Romulus-Guga-1783.html>

Supliment *Vatra veche: Lunar de cultură*, Serie veche nouă, Anul V, nr. 10 (58), octombrie 2013

„... de la lume adunate și-napoi la lume date!”

Biblioteca Orășenească Luduș

Adela Cazacu

În perioada 1-10 martie 2016, Biblioteca Orășenească Luduș găzduiește Expoziția de Quilling, a doamnei profesor învățământ primar, Gabriela Baci, de la Școala Gimnazială Ioan Vlăduțiu.

Ce este quillingul?

„**Quilling**-ul este o formă de artă care implică utilizarea de benzi de hârtie care sunt rulate în forme diferite și lipite împreună pentru a crea modele decorative. Lucrarea este înfășurată în jurul unui ac pentru a crea o formă de bobină de bază. Lucrarea este lipită la vârf și aranjată în formă de bobine pentru a forma flori, frunze și diferite modele ornamentale.

Se pare că acest meșteșug a apărut în Egiptul Antic, însă pe atunci nu putea fi vorba de rularea hârtiei, ci mai degrabă de papirus. În timpul Renașterii, călugării și călugărițele din Franța și Italia foloseau această tehnică pentru decorarea cărților și obiectelor religioase, transformându-le în adevărate obiecte de artă. Prin secolul al XVIII-lea, în Europa, tehnica *quilling* devine una dintre principalele preocupări ale doamnelor din înalta societate, devenind și una dintre disciplinele artistice, studiate în școlile vremii. Prin această artă ele își puteau confecționa rame foto, suporturi de lumânări, cutii de bijuterii, felicitări și multe alte lucruri deosebite”.

Sursă: <http://specialthings13.blogspot.ro/p/ce-este-quilling.html>

EXPOZIȚIE

de Quilling realizată de doamna profesor învățământ primar
Gabriela Baci de la Școala Gimnazială "Ioan Vlăduțiu"
Luduș.

Biblioteca Municipală „Zaharia Boiu” Sighișoara

Maria Gheorghiu Mosora
Lucia Țărălungă

CUFĂRUL CUVINELOR DE SUFLET

CUFĂRUL CUVINELOR DE SUFLET

**Moto: „Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim
S-o păstrăm mereu curată
Și să o iubim”**

Mi-e dor! Mi-e dor de vorbe bune, de vorbe ce pornesc din inimă, spre o altă inimă sau spre alte inimi, de căldura lor, de smerenia lor, de sufletul lor!

Așa am început anul trecut 2014, în apropierea mării sărbători a Crăciunului, proiectul **CUFĂRUL CUVINTELOR DE SUFLET**, proiect care s-a bucurat de mult succes.

Asaltați din toate părțile de cuvinte agresive și mult prea „zgârietoare” la urechi, ne-am gândit la acelea ce parcă au dispărut și nu mai au căutare, fiind ascunse pe undeva, așteptând să fie scoase la lumină.

Proiectul mai sus amintit ajunge în acest an la a doua ediție și cu bucurie, cu respect și speranță pentru dumneavoastră, vă așteptăm să participați într-un număr cât mai mare.

Proiectul include pe inimoasa d-na Țarlungă Lucia, coordonatorul Bibliotecii Municipale Sighișoara care a îmbrățișat ideea, oferindu-se ca și gazdă pentru „CUFĂR”, pe d-na profesor dr. Mariana Gorczyka și bineînțeles pe inițiatoarea acestui proiect de suflet, d-na Maria Gheorghiu Mosora.

ARGUMENTE:

- Un **NU** hotărât vulgarismelor;
- Trăirea bucuriei de a dăru cu adevărat, ceea ce simți pentru cineva;
- Aprecieri minunatului, inconfundabilului scris de mână;
- Descătușarea depozitului de acele cuvinte ce îți spun cu adevărat ceva, ce te definesc, ce te fac mai bun și te mai fac să privești cu adevărat înlăuntrul tău ;
- Simplitatea netrucată a gestului exprimat prin cuvinte;
- Reducerea pe cât posibil a acelor **SMS**-uri, **e-mail**-uri seci, reci cu mult prea multe prescurtări și convenționalisme;
- Caută **TU- Om de Suflet** , alte argumente și exprimă-te prin scris rezumându-te la 20 de rânduri scrise citeț de mână.(IMPORTANT- NUMAI SCRISE DE MÂNĂ)

LA TREABĂ:

- Stai cu gândul și cu inima și caută în cufărul tău de trăiri;
- Mai caută apoi o banală sau prețioasă, după alegerea fiecăruia, foaie de hârtie;
- Gândește-te cu adevărat la persoana căruia vrei să i te adresezi;
- Limpezește-ți scopul celor scrise: să ajuți, să atragi atenția spre ceva anume, să mulțumești, să alini, să-ți împărtășești trăirile, să spui cuiva cât de important este pentru tine, ce așteptări ai tu la rândul-ți, etc.;
- Indiferent pe ce vei scrie atașează numele tău, adresa completă , nr. de telefon , școala de unde faci parte (în cazul elevilor);
- Du apoi cuvintele tale scrise la Biblioteca Municipală Sighișoara unde vor fi sigilate în **CUFĂR**, până la data de 05.12.2015;

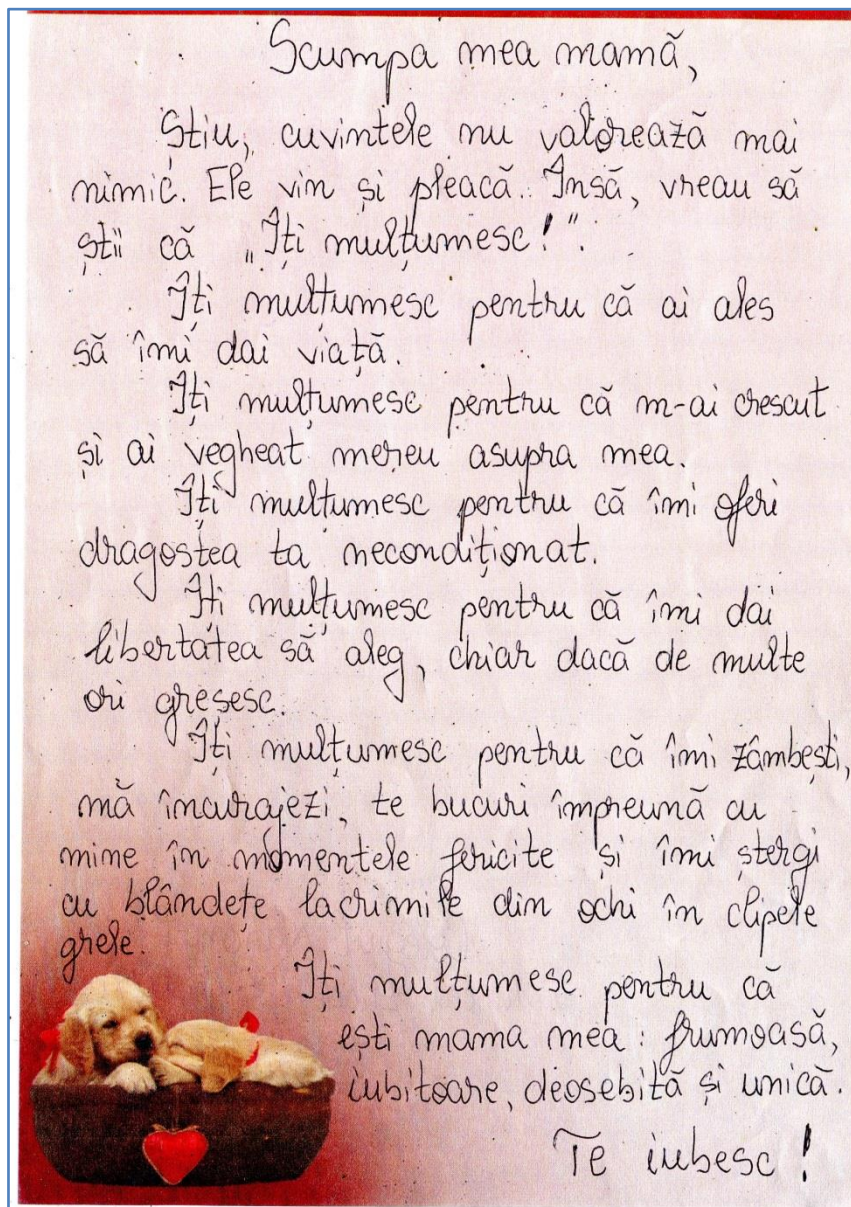
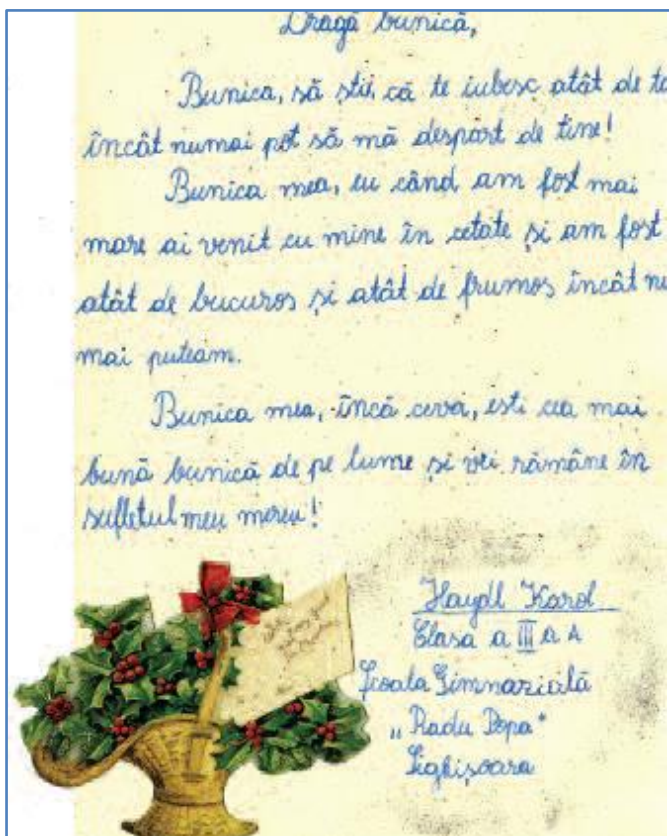
AȘTEPTĂRI; REZULTAT

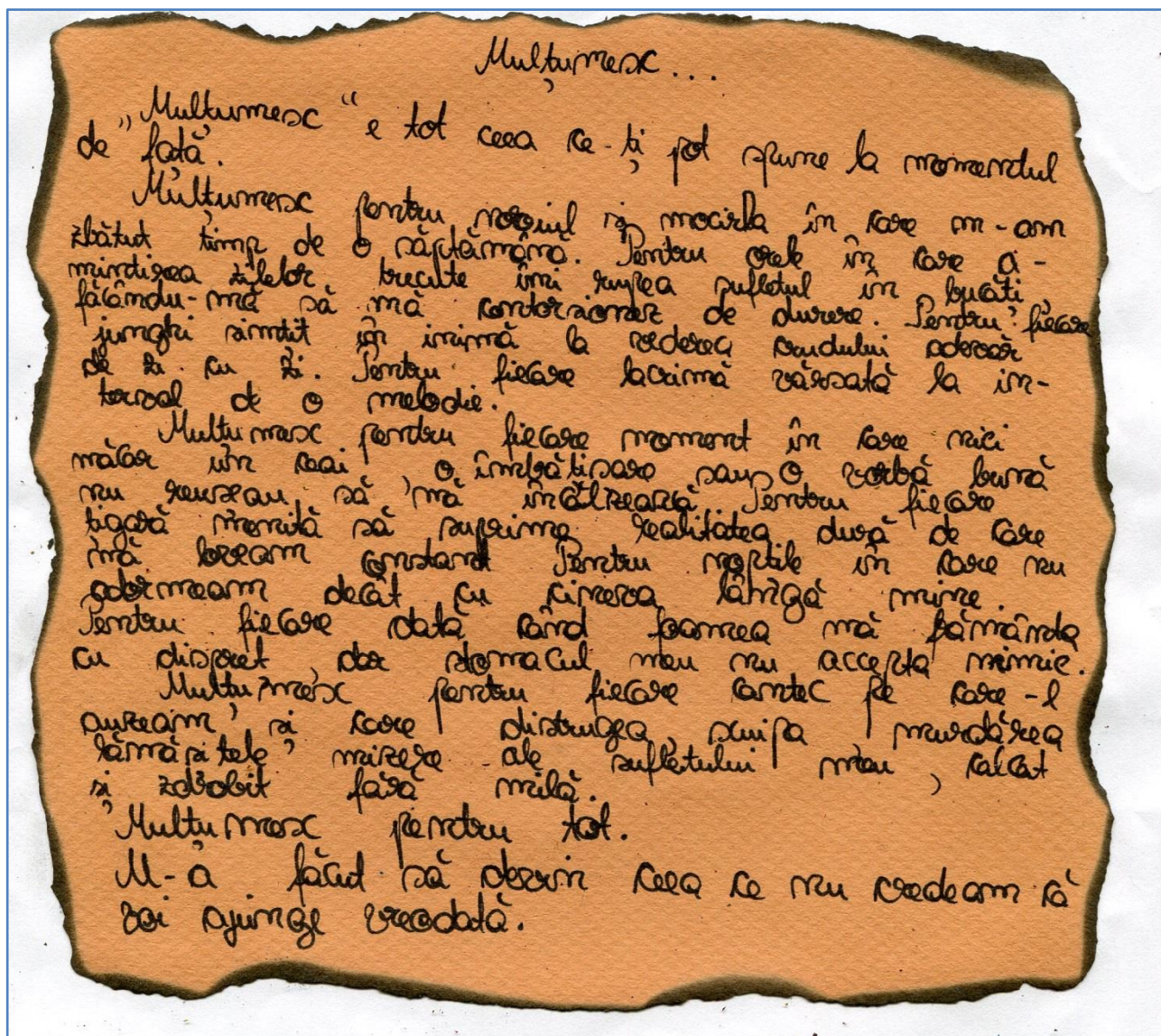
Fiecare adresare va fi citită, iar cele mai reușite vor fi publicate în ziarul local JURNAL DE SIGHIȘOARA;

Ca dar de Crăciun, fiecare lucrare va fi citită într-o adunare festivă, televizată în cadrul Bibliotecii Municipale Sighișoara, și de asemenea pot fi consultate pe site-ul ziarului local redactiajsr.wordpress.com

SIGUR ÎȚI VEI AMINTI:

**VREAU SĂ ATING CU SUFLETUL, SĂ SIMT CU INIMA, SĂ NU MĂ SATUR
DE ELE, DE CUVINTELE FRUMOASE ALE NOASTRE ALE TUTUROR !!!**

Boian Maria
Andreea

Biblioteca Comunală Albești

Anca Ciotloș

PETRECEREA TIMPULUI PLĂCUT LA BIBLIOTECA COMUNEI
ALBEȘTI

Biblioteca noastră are un număr mare de copii care o frecventează zilnic, astfel biblioteca noastră este mereu veselă, plină de frumusețea copilăriei și a celor care au plăcerea lecturii bine sedimentată continuând să-și îmbogățească cunoștințele cu noutățile editoriale, oameni dragi care iubesc lectura, cultura și viața culturală.

Pot să spun că alături de cadrele didactice ale școlii noastre am avut o serie de aniversări începând din luna ianuarie 2016 - Ziua Culturii Române și ziua poetului Mihai Eminescu, urmată de alte aniversări în care am reușit să aducem poezia alături de geografie și istorie, îmbinându-se și învățându-ne lucruri care fac parte din istoria patriei noastre.

Vara - mult așteptata vacanță de vara, în care m-am întâlnit cu sufletele vrăjite la bibliotecă, aceste sufletele dornice de cunoștere au fost copii de diferite vârste, pe care doresc să-i numesc: Miruna Costea, Tordai Agnes, Dimitrie Solovăstru, Valentin Solovăstru, Bianca Herman, Emilia Csapai, Geta Gabor, Larisa Palcu, Eda Moldovan, Emilian Moldovan, Andrei Vlaicu, Norbert Tihamer, Dragoș Stanciu, Sebastian Baci, Alexandru Listarh, Cristi Popescu, Sebastian Capătă etc. Acești copii au participat la proiectul „Cartea Deschisă de Vacanță”. **Multe fotografii de la activități sunt prezentate pe adresa de facebook a bibliotecii Biblioteca Albesti.**

Proiectul a constat în: lectura cu voce tare din Petre Dulfu - „Isprăvile lui Păcală”, „Iepurele de catifea” de Margery Williams, după această poveste am adus fiecare „jucăria copilăriei noastre care este adevărată” pentru că a stat cu noi și atunci când ne era bine și atunci când eram bolnavi etc, apoi cunoștințe despre natură cum ar fi „Plantele și viața noastră”, finalizat de copii: Miruna Costea, Bianca Herman, Cristi Popescu, Agnes Tordai aceștia au

prezentat proiectul în powerpoint, Emilian Moldovan a ținut în mod deosebit să povestească despre Delta Dunării, despre speciile de pești, de păsări, despre farul de la Sulina!

Proiectul „desenul pe cești și farfurii nearse” primite de la fabrica Faianța s-a conturat cu desene ale copiilor cu flori, fluturi și chiar mici poezii, Emilian Moldovan a desenat farul de la Sulina! Toți au fost minunați și încoronați cu diplome „Cartea deschisă de vacanță”.

După toate acestea am trecut la desenarea stegulețelor Europei. Iacătă am învățat din Atlasul cu imagini câte ceva despre țări și steaguri, copiii le-au desenat cu creioane colorate și am umplut o vază cu acestea!

Într-o zi minunată de septembrie am fost la magazinul aflat în apropierea bibliotecii unde am găsit pot să zic emblema bibliotecii - o păpușă deosebită pe nume BUNICA! Vă dați seama dragi cititori bunica este simbolul multor calități, în jurul ei când tricotează fulare, șosete groase la nepoți poți spune povești minunate, poți învăța lucruri bune, poți să zici proverbul „Cine nu are bătrâni să-și cumpere”. Iată să învățăm să prețuim pe cei în vârstă că datorită lor avem lucrurile înconjurătoare și să mai învățăm răbdarea și multe altele... putem foarte multe să scriem.

Mă tot gândeam cu prietenii bunicii veniți la bibliotecă cum să facem ca Bunica să poată sta confortabil și parcă cineva ne-a auzit și am găsit la „magazinul cu minuni și lucruri deosebite de artă” un scăunel împletit foarte potrivit! Foarte bucură să l-am luat

urgent și ochiișorii fetițelor și băiețeilor străluceau la vederea lui. Iată că Bunica are la noi un loc bun, folositor și este tare iubită de toată lumea indiferent de vârstă! Și aici putem să spunem că Bunica chiar este ADEVĂRATĂ.

Am avut o după-amiază de muzică grecească, pentru că tocmai se terminase *Festivalul Pro-etnica*, copiilor le-a plăcut foarte mult, ne-am străduit să și dansăm!

Am achiziționat cărți noi și am hotărât să lecturăm cu voce tare despre invenții de-a lungul timpului și mai ales invenția scrisului din cele mai vechi timpuri, pe ce s-a scris, așa că ușor - ușor o să revenim la plăcerea lecturii. Odată ce vraja cunoașterii descoperită prin taina lecturii se va prinde în sufletele copiilor, aceasta se va dezvolta cu siguranță!

Tot în vacanță am început să facem macheta Bibliotecii și cum ar dori să fie parcul care înconjoară biblioteca cu multe flori colorate, îngrijite, fără să mai fie rupte, asemeni și băncile pe care putem să ne odihnim.

Iată că așa ușor - ușor trebuie să înțelegem că dacă întreținem avem și eu am speranța că dacă acești tineri vor dori cu adevărat să facă frumoasă comuna lor vor putea, eu îi ajut prin a le sădi alături de alte persoane drumul de a înțelege că lucrul frumos la toată lumea va place! Să-ți iubești patria și locul unde te afli pornește din a îngriji locul unde stai. Merită menționate și numele copiilor de diferite vârste care au luat parte la realizarea machetei: Agnes Tordai - 9 ani, Bianca Ioana Herman - 9 ani, Paul Cioanta - 11 ani, Emilian Moldovan - 9 ani, Emilia Csapai - 9 ani, Adrian Stoica - 17 ani, acesta fiind realizatorul clădirii bibliotecii și mare împătimit de desene, mai ales portrete și fotografie.

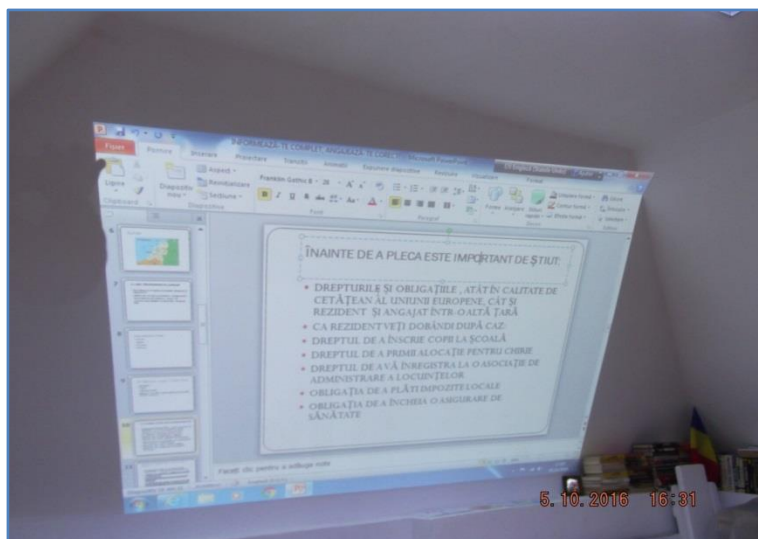
Emilian Moldovan (nepotul Părintelui Prof. Ilie Moldovan) este un copil pasionat de mediul înconjurător, îi place studiul, îi place natura înconjurătoare. Înainte de a fi preot, Părintele Prof. Ilie Moldovan a fost inginer agronom, a muncit să-și ia o diplomă universitar în domeniul horticulturii și agronomiei, așa pornind dragostea părintelui de tot ce mișcă în jurul său, plante și oameni ca fiind fapte ale lui Dumnezeu.

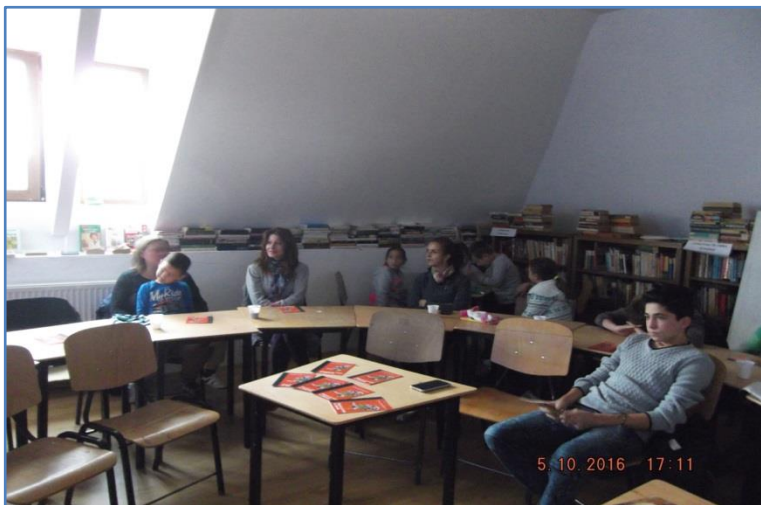

David Timar, un alt copil căruia îi plac documentarele, se prezintă a fi un copil interesat de multe lucruri importante.

Zilele orașului Sărmașu 26.08.2016 - m-au găsit să fiu alături de colega Dinuca Burian, cu care ne cunoaștem de peste 25 de ani, de când am intrat în lumea vrăjită a cărților și a bibliotecilor. Acolo am avut parte de întâlniri cu oameni unici cum este Academicianul Ionel Haiduc, fata Scriitorului Liviu Rusu, al cărui nume îl poartă biblioteca, au fost oameni importanți, iar eu alături de Doamna Melania Suciu am luat parte cu drag la consfăturile deosebite cu multă încântare.

Pe data de 05.10.2016 am avut ocazia să prezint doamnelor invitate și adolescenților: Munca și viața în Olanda. Am prezentat un powerpoint, precum și filmul trimis de D-l Ovidiu Ana. Prezentarea s-a bazat pe cele învățate la cursul InfoOlanda, despre importanța cunoașterii unei țări din punct de vedere cultural, istoric, geografic. Doamnele care au fost prezente au fost încântate de cele prezentate și caută să se informeze astfel încât să dobândească alături de copii lor cât mai multe cunoștințe folositoare.

Pe data de 18.10.2016, l-am aniversat la 150 de ani de la naștere (1866-2016) pe marele poet George Coșbuc. În sala de lectură a bibliotecii ne-am adunat 30 de suflete, atât copii, cât și profesori de limba română, istorie, muzică. Preotul Corfariu Augustin a fost foarte bucuros de această aniversare, iar poeziile (VARA, DUȘMANCELE, IARNA PE ULIȚĂ, TOAMNA) lui George Coșbuc au fost recitate de acești copii. Am invitat de la Asociația „Creneluri Sighișorene” pe D-na Gabriela Costescu, D-na Ana Munteanu-Drăghici și pe Domnul chitarist Traian Comșa.

O compunere minunată închinată poetului George Coșbuc a fost scrisă și lecturată de Sonia Ștefan.

Țin să trec și numele copiilor care au fost pregătiți de doamnele profesoare: Miruna Costea, Cristina Constantin, Emilia Câmpeanu, Andrei Stoica și Ioana Sandu, Emilia Csapai, Bianca Herman, Daria Vlad, Larisa Palcu și copii de la corul doamnei profesor de muzică cele 4 fete Ioana, Emilia, Ariana, Emilia, sunt de diferite vârste și de la școala Albești doar 2. Iată că aici vreau să ajung, la bibliotecă se vine la orice vârstă, din orice loc, cu dragoste de cunoaștere și bucurie.

Subsemnata am prezentat un powerpoint despre viața și activitatea poetului, apoi poeta Gabriela Costescu ne-a recitat poezia „Mama”.

De asemenea, poeta Ana Munteanu-Drăghici a recitat „O scrisoare de la Muselim Selo”. Amândouă ne-au impresionat într-atât încât lacrimile au afișat emoția trăirii mesajului poetic. Au fost prezenți părinți ai copiilor implicați în desfășurarea sărbătorii, le mulțumesc, și sper să fie mereu aproape de bibliotecă!

Am avut invitate colegele de la Biblioteca Municipală „ Zaharia Boiu” Sighișoara și colega de la Biblioteca Liceului „ Mircea Eliade” Sighișoara.

Domnul Traian Comșa ne-a încântat cu cântece pe versurile poetului „ La oglindă”, „ A venit un lup din crâng” etc. La încheiere, pentru că le-a plăcut enorm de mult copiilor de dumnealui și de interpretarea la chitară, ne-au spus că vor să se facă și ei chitariști. Tocmai de aceea domnul ne-a cântat - ca să ne aducă aminte de copilărie - „ Podul de piatră s-a dărâmat...”. Foarte frumos, cu toții ne-am simțit bine datorită poetului George Coșbuc.

Am invitat din „comitetul de femei” al bisericii doamne cărora le-a plăcut și mă gândesc și la alte activități în care să cuprindem cât mai multă lume la bibliotecă!

biblioteci celebre...

Biblioteca Liyuan, Jiaojiehe, China se află la două ore de Beijing. Pe dinafară, clădirea este acoperită cu nuiele, integrându-se perfect în peisaj. Cărțile sunt depozitate pe rafturi care joacă și rolul de podele, de mese de lectură sau bănci pentru cititori

Biblioteca Abației din Admont, Austria a fost construită în 1776 și este a doua cea mai mare bibliotecă monastică din lume, după cea din Mafra, Portugalia. Cărțile acestei biblioteci au fost legate în coperti albe, ca să se potrivească încăperilor.

Biblioteca George Peabody, Baltimore, SUA a fost terminată în 1878. Biblioteca se întinde pe șapte etaje și face parte din Peabody Institute din Baltimore, specializată în educație muzicală gimnazială și universitară. Institutul și implicit biblioteca au fost ridicate din banii filantropului George Peabody, care a fondat o organizație caritabilă ce asigură și acum locuințe sociale pentru persoanele sărace din Londra.

